1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 21.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 14 MAART.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een *BIJVOEGSEL* gratis uitgegeven.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat Heeren Gedeputeerde Staten in dit gewest den tijd tot het vangen van WATERWILD, aangeduid in art. 17 der wet van 6 Maart 1852, met slagnetten, hebben verlengd en bepaald, dat dit Jagtbedrijf niet den 15den, maar den laatsten Maart dezes jaars zal worden gesloten.

En zal deze in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* opgenomen en, door de zorg der Gemeente-besturen, worden afgekondigd en aangeslagen, ter plaatse waar zulks te doen gebruikelijk is.

ASSEN, 12 Maart 1855.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen,

Gelet hebbende op de aanschrijving van den heer Commissaris des Konings in Drenthe in do. 21 Februarij j.l., No. 728,

doen te weten:

dat er voor personen, die gezond en vrij van ligchaamsgebreken en van een goed gedrag zijn, gelegenheid bestaat, om bij het Nederlandsche Leger te worden geplaatst, ook voor jongelingen beneden de 18 jaren, die behalve bij het Instructie-Bataillon te Kampen, bij de korpsen Infanterie als Tamboer of Hoornblazer, en bij de korpsen Kavallerie, Artillerie en het Bataillon Mineurs en Sappeurs, als gewoon vrijwilliger kunnen worden aangenomen.

ASSEN den 5 Maart 1855.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten, dat bij besluit van heden, ingevolge art. 10 der Wet tot regeling van het kiesregt van 4 Julij 1850, de lijsten der kiezers van Leden der Tweede Kamer der Staten Generaal, der Provinciale Staten en van den Gemeente-raad, na te zijn herzien naar aanleiding van art. 34, overeenkomstig art. 35 derzelfde Wet zijn vastgesteld, aangeplakt en ter Secretarie nedergelegd, om gedurende veertien dagen, ingaande 15 Maart eerstkomende, voor een ieder ter inzage voor te liggen, ten einde de belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld, om daartegen hunne bezwaren intedienen.

Voorts dat bij de herziening der lijsten zijn geschrapt:

a. Van die der Kiezers van Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en der Provinciale Staten.

1o. Wegens overlijden:

Frederik Donker.

2o. Als den gevorderden aanslag niet meer betalende:

Roelof Kamerling, Hendrik de Wit, Jan Roelofs Smeenge, Lezer Mozes Lezer, Hendrik Mensing Winters, Menno Talma Sz. Gratama.

3o. Wegens vertrek uit de Gemeente:

Mr. *Pedro Wijnand Alstorphius Grevelink, Christiaan Brunings, Jasper Klijn, Lubbertus Antonie Joost.*

b. Van die der Kiezers van Leden van den Gemeente-raad.

1o. Wegens overlijden:

Frederik Donker.

2o. Als den gevorderden aanslag niet meer betalende:

Christiaan Willem Adolf Thurkow, Jacob Nathans, Hendrik Gerrits Lunshof, Jan van Beerse, Klaas Jans Prakken, Freerk Schoemaker, Hendrik Keun, Roelof Rademaker, Jan Willems van der Veen, Jan Bosman, Wijnand Egbert Pieter Bertram, Jannes Veeze, Menno Talma Sz. Gratama.

3o. Wegens vertrek uit de gemeente:

Mr. *Pedro Wijnand Alstorphius Grevelink. Barend Meijer, Jasper Klijn, Johannes Valk, Christiaan Brunings, Gerrit Prijs, Lubbertus Antonie Joost, Derk Bulthuis.*

ASSEN, den 12 Maart 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
De Burgemeester, H. J. OOSTING,
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

11 *Maart.*

De dagbladen, die bijna allen eerst uit volle keel riepen: vrede! en die juichtoon aanhieven in de meening, dat de Groot-Vorst Troonopvolger ziekelijk en zwak en vredelievend van aard, en in de hoop, dat de Russische Natie den oorlog moede was, zeggen nu met de grootste autoriteit: Alexander de II zal de politiek door Rusland tot hiertoe ten aanzien der Oostersche kwestie gehuldigd, volgen, en *dat was ook wel te denken.*

't Is alsof zij twijfelen aan het verstand en het *geheugen* van hunne lezers, alsof deze niet konden onthouden wat hen daags te voren werd verkondigd.

Intusschen waar is het, zooals wij, onmiddelijk na den dood van Nicolaas I, onze lezers herinnerden: Alexander II erfde den troon en Rusland's staatkunde, gevolgd sedert Peter de Groote, en die daaraan nog twijfelt, leze het manifest, 't welk dezer dagen te St. Petersburg openbaar werd gemaakt, en waarvan de in ons vorig nummer medegedeelde zakelijke inhoud een vrij getrouw uittreksel bevat.

Alexander II verkondigde aan zijne Volkeren de smart, die hem had getroffen door den dood zijns Vaders, maar ook de onderwerping, die hij toonen zou in Gods bestel — de hoop, die hem bezielde om de welvaart des Rijks te bevorderen, maar ook zijn vasten wil en vurige begeerte, om Rusland te houden op de hoogte van deszelfs magt en zijn onverwrikbaar voornemen, om trouw te blijven aan de staatkunde van Peter de Groote, Catharina, Alexander I en zijn vader Nicolaas I.

Dit verklaarde hij als Beheerscher van Rusland en van de daarvan *onafscheidbare* landen Polen en Finnland.

Zulk een manifest, zulk eene verklaring ten aanhoore van geheel Europa hadden wij verwacht, en die 't niet hadden verwacht, vinden het nu ook geheel natuurlijk, ja, Alexander de II *kon* niet anders spreken.

O, die snuggere politieke tinnegieters van den dag!

Intusschen — de nieuwe Keizer wil wel onderhandelen over den vrede en volgt dus ook hierin zijns vaders denkwijze. Hij zal te Weenen *tegen* het Westen spreken, in dezelfde taal, die Napoleon I er liet hooren.

Het lijk van den overleden Monarch zal niet op een praalbed worden gelegd, uithoofde van de snelle ontbinding, waaraan het onderhevig is. Het is in eene verlichte kapel geplaatst. De Keizerin volgde het lijk van haar echtgenoot derwaarts, en zal in de nabijheid daarvan blijven tot aan de begrafenis. Bij de plegtigheid zullen een tal van hooge personaadjes tegenwoordig zijn, trouwens de dagbladen zijn opgevuld met berigten van personen, die zich spoeden, om in Rusland's hoofdstad te condoleren en te feliciteren.

Constantijn, de Vorst, die de oorlogzuchtige partij in Rusland vertegenwoordigt, legde, met eene menigte andere hooge Staatsdienaren en de officieren der Russische legers, den eed van trouw af aan Alexander II.

Te Berlijn maakte, meer dan ergens elders, de onverwachte dood van Keizer Nicolaas I een diepen indruk. Het Pruissische leger zal rouwen en eene deputatie dat leger vertegenwoordigen bij de ter aarde bestelling van den overleden Czaar.

En dat leger zou strijden tegen Rusland!

Wij zullen het gelooven, als wij het bevel lezen, dat het daartoe de order geeft.

Ook het Fransche Hof zal in rouw gaan over den dood des Czaars, als het daarvan, evenals het Engelsche, de officiële tijding ontvangt, met welke taak, zegt men, Pruissen zich zal belasten.

„Een zwart kleed bij een vrolijk hart!" zegt deze en gene, doch dat oordeel is waarschijnlijk te hard. De politieke denkwijzen van Nicolaas I en Napoleon III hadden immers te vele punten van overeenkomst, dan dat er welgemeende vijandschap tusschen beiden kon bestaan. Beide zijn handhavers van orde, beide zoeken de welvaart van het volk, maar niet *door* het volk, en in de rigting der wederzijdsche politiek kan dus de grond van verwijdering niet worden gevonden, maar in het Oostersche drama was vergrooting van grondgebied, die Rusland zou beoogen, de oorzaak van twist, en daarom kan Napoleon III, zonder schreeuwende huichelarij, over Nicolaas I rouwen.

In Engeland wordt men eenigzins vredelievender, en de vrienden des vredes laten niet na, om de verschrikkelijke gevolgen des oorlogs voor de menigte aanschouwelijk te maken en op het onregtvaardige van den oorlog te wijzen.

Zoo heeft in eene te Manchester gehoudene vergadering van de vrienden des vredes, de heer Bright op dezelfde gronden als voorheen, den oorlog weder veroordeeld. Hij toonde aan, hoezeer men zich bedrogen had, door te meenen, dat die oorlog gevoerd werd in het belang der nationale onafhankelijkheid, welke onafhankelijkheid juist een hinderpaal vond in Engelands verbond met Europeesche alleenheerschers, terwijl, ondanks alle verspilling van geld en bloed, nog niets was uitgerigt, en men, verre van zich op overwinningen te kunnen beroemen, nederlagen betreuren moest. Zoowel de geest der natie als van het Huis der Gemeenten was verwilderd, het eene leger zou het andere in den afgrond volgen, en nieuwe geldsommen nutteloos verspild worden, na de vele uitgaven, die reeds met even weinig gevolg gedaan waren. Spr. zeide zijne ondersteuning toe aan elken Minister, die de vrede wenschte te bewerken; „maar," zeide hij, „mogt ik ontwaren, dat Lord Palmerston en zijn gezant te Weenen hunne voorslagen zoeken terug te trekken, onnoodig uitstel trachten te veroorzaken en zwarigheden op te werpen, of zich met den Keizer der Franschen van hunne eigene voorwaarden willen losmaken, dan is er geene denkbare oppositie, die onder mijn bereik komen kan, welke ik niet zou rigten tegen een gouvernement, dat als het minst vaderlandslievend en meest misdadig bestuur, een oneer voor de Natie zou wezen." (Deze woorden werden luide toegejuicht.) Hij besloot met aan te toonen, hoeveel meer voordeel het Engeland zou hebben aangebragt, had men 60 jaren geleden het beginsel van non-interventie in het buitenland gevolgd, hetgeen Engeland eene schuld van 1500 millioen pond sterling (*f* 18000 millioen) bespaard had. Zijne redevoering werd met levendige toejuichingen begroet.

Op de oorlogsverklaring van Rusland heeft Sardinie in een manifest het volgende geantwoord:

„Europa beschouwde sedert lang met regtmatig en naijverig wantrouwen de voortdurende uitbreiding van Rusland in het Oosten, welke de toepassing is van het om zich heengrijpend stelsel van Peter den Groote, welk stelsel ten doel heeft door alle openlijke en geheime middelen Constantinopel te bemagtigen, als beginsel voor nog onmatiger heerschzucht. Die plannen van Rusland strijden met de beginselen van het Europeesch evenwigt, de vrijheid en onafhankelijkheid der natie bedreigen zij, en nimmer kwamen zij duidelijker uit, dan door de onregtvaardige bezetting der Vorstendommen, en de diplomatieke acten, die den inval voorafgingen en volgden.

„Van de beslissing der Oostersche kwestie hangt in het verschiet de toekomst af van Europa en Azie, en meer bepaaldelijk van de aan de Middellandsche Zee gelegen Staten. Die Staten kunnen dus geene onverschillige toeschouwers blijven, bij een strijd, waarin hunne meest stellige belangen betrokken zijn, en waarin de vraag is, of die Staten vrij of onafhankelijk zullen blijven, dan wel, zoo niet in naam, dan toch inderdaad, de onderdanen worden van het kolossale Russische rijk.

„De regtvaardigheid der door de edelmoedige beschermers der Porte ondersteunde zaak, de stem der waarheid en de nationale onafhankelijkheid hebben den Koning van Sardinie er toegeleid tot het of- en defensief verbond toe te treden, tusschen Engeland en Frankrijk gesloten. Lang voor de volledige wettiging dier acte, en dus voor zij eenig begin van uitvoering had gehad, heeft Keizer Nicolaas zich gehaast aan ons den oorlog te verklaren, zich in niet van bitterheid vrij te pleiten taal beklagende, dat wij het volkenregt geschonden hadden, doordien wij zonder voorafgaande oorlogsverklaring, troepen naar de Krim hadden gezonden, (zooals hij vermoedt), terwijl hij tevens den Koning van ondankbaarheid beschuldigde, omdat hij oude vriendschapsblijken, door Rusland aan Sardinie bewezen, had vergeten.

„Zonder ons over de veronderstelde schending van het volkenregt, die slechts eene vergissing der kanselarij schijnt, uit te laten, willen wij opmerken, dat hij de oude herinnering van vriendschapsbetrekkingen tusschen de voorgangers van Z. Keizerlijke M. en die van Z. Koninklijke Sard. M., de Keizer er anderen van jongeren datum en meer persoonlijken aard zou hebben kunnen stellen, betrekkelijk de houding gedurende acht jaren jegens Koning Karel Albert en Victor Emanuel II aangenomen. Maar hij had zich bovenal moeten overtuigen, dat Z. M. dit verbond niet heeft aangegaan, omdat hij oude vriendschap vergat, of voor de jongst aangedane beleediging wraak zocht, maar omdat Z. M. de stellige overtuiging bezat, dat hij tot het verbond geleid is door de algemeene belangen van Europa en de bijzondere belangen van zijn volk.

„Daarom twijfelt de Koning niet, bij het deelnemen aan een zoo ernstigen oorlog, of zijn bemind volk en zijne brave soldaten zullen vertrouwen stellen, gelijk hij doet, in de bescherming van dien God, die gedurende meer dan 8 eeuwen, zoo herhaaldelijk de Savoysche monarchie heeft gesteund te midden der grootste gevaren, en die haar zelfs roemrijke dagen heeft verschaft."

„Z. M. is overtuigd, zijn pligt te hebben gedaan. Wreede slagen hebben zijn hart getroffen, maar hij is daarom niet minder besloten, met alle kracht de geheiligde belangen der volkeren en de onwedersprekelijke regten der Kroon tegen elke aanranding te verdedigen.

„Ofschoon hij hoopt, dat de vredesonderhandelingen heilrijke gevolgen zullen hebben, zoo heeft toch de Koning, om de op zich genomen verpligtingen na te komen, aan den minister van buitenlandsche zaken bevolen te verklaren, dat ingevolge die acte van aansluiting, zijne land- en zeemagt zich met het Russische rijk in staat van oorlog bevindt.

„Buitendien verklaart de Minister, op bevel van Z. M., dat het exequatur aan de Russische consuls in de Sardinische Staten verleend, wordt ingetrokken, dat de eigendommen en personen van Russische onderdanen echter naauwgezet zullen geëerbiedigd worden, en dat aan de Russische schepen een voldoend tijdsverloop zal worden verleend, om de Sardinische Staten te verlaten."

12 *Maart.*

Gaat Keizer Napoleon naar de Krim?

Zou de titel kunnen zijn van een gansch vermakelijk politiek spel voor groote menschen, en de Parijsche bladen leveren stof genoeg, om zoodanige uitspanning voor lange vervelende winter-avonden te vervaardigen.

De jongste post brengt ons het berigt dat de Keizer stellig op reis gaat; hij zond reeds een officier naar Marseille, ten einde aldaar alles voor 's Keizers inscheping voor te bereiden. Het gevolg zal bestaan uit 16 a 18 personen.

Wij *blijven* gelooven, dat Napoleon III zijn leger gaat opzoeken, nu Alexander II zijn regerings-systema in groote trekken openbaar maakte. De verhouding tusschen het Westen en het Noorden is daardoor gebleven zooals zij was, en Napoleon heeft dus dezelfde redenen, die hij voor den dood van Nicolaas I had, om de toestand zijner dapperen met eigen oogen te aanschouwen en hunnen moed aan te wakkeren.

Hij zal dus gaan — als „de Heer" wil.

Uit de Krim weinig nieuws. Het was er in de jongste dagen weder zeer koud en de ellende bleef er nog altijd groot. Nu en dan komen geruchten tot ons over van gevechten, die er plaats hadden, vooral in de nabijheid van Eupatoria, maar ze zijn gewoonlijk overdreven.

De Commissie van onderzoek, die te Londen steeds vischt naar de eigenlijke oorzaken van de rampen, door het Engelsche leger geleden, brengt ijzingwekkende dingen, met regt Engelsche openbaarheid, aan 't licht.

Men leert er uit, dat het leger, na de ontscheping, *tien* dagen zonder tenten bleef — dat er corpsen zijn, die soms in een geheelen dag geen eten kregen, dat de paarden soms zulk een honger hadden, dat zij elkanders *manen* en *staarten* verslonden.

Die laatste trek voltooit de droevige schilderij!

Verschrikkelijk zijn overigens de gevolgen van den togt naar de Krim. Men behoeft dat in Engeland niet te hooren in eene Commissie van onderzoek. Het is te *zien* op de straten en in de gezelschappen. De Krim maakte *vijf duizend* vrouwen tot weduwen en 't getal der vaderlooze kinderen beloopt *acht duizend!*

Ook Constantinopel levert bijdragen, die den menschlievenden lezer de haren te berge doen rijzen. „De geheele stad — schrijft iemand — is één hospitaal, ja, een kerkhof. In de verschillende openbare ziekenhuizen liggen ongeveer *dertig duizend* lijders. Elk geneesheer heeft nagenoeg 250 zieken dagelijks te bezoeken en te behandelen! Het is bijkans onmogelijk, om de dooden op eene eenigzins gepaste wijze te begraven. Men plaatst de lijken op karren en bergt ze in der haast in slooten!"

De Fransche Keizer is zeer ontevreden over de vierschaar, thans te Londen over de militaire zaken in de Krim gespannen. Hij ziet daarin volstrekt geen nut. Integendeel, die openbaarbaarheid schaadt de groote zaak en leert den vijand meer dan hij moest weten. Hij heeft niet geheel en al gelijk, doch evenmin ten eenemale ongelijk. De middenweg was ook hier het best, maar op militair gebied kunnen de Engelschen dien niet vinden. Men heeft herhaalde keeren verzekerd, dat Napoleon aan Palmerston zou hebben bekend gemaakt, dat als de Commissie bleef voortgaan, de Krim-

zaken voor geheel Europa op den kandelaar te plaatsen. hij zijn leger op zich zelven zou laten ageeren, doch men twijfelt aan de waarheid van die verzekering. Zeker is het echter, dat de Keizer in zijn eigen land een geheel anderen regel voorschrijft en doet naleven. Zoo zijn onlangs de dagbladen aangeschreven, om zoo wat *niets* uit de Krim te melden. Verhalen van batailles, liefst van gewonnen batailles, leger-orders, marschen enz. enz. mogen echter ter algemeene kennis worden gebragt. In 't kort, de pers weet zeer goed wat de Keizer bedoelt, en als zij niet angstvallig er voor waakt, om die bedoeling te eerbiedigen, heeft zij een schrijven van den Minister te wachten, dat haar op de onaangenaamste wijze daaraan herinnert. En het ergste is, dat 's Keizers wil alleen geldt. Het geldt dus in Frankrijk: »spreken zooals den Keizer het behaagt of zwijgen!"

Er heeft een gerucht geloopen, dat de Koning van Sardinie, Victor Emmanuel, zeer ernstig ziek is. Eene hoogst belangrijke tijding als zij waar is, vooral in deze dagen. De Natie nog in rouw over smartelijke verliezen en de Natie vijandig tegenover Rusland! De Vorst is 38 en de Kroonprins elf jaren. Men gevoelt dus, welk eene verandering de dood des Monarchs zou kunnen veroorzaken, te meer daar de ultramontaansche partij het mogelijke zou doen, om het terrein, dat zij eens zoo vredig en genoegelijk bezat, doch in de jongste tijden verloor, weder te herwinnen. Over het corps, 15.000 man sterk, en bestemd naar de Krim, verneemt men niets. Of de Sardinische commissarissen nog altijd te Constantinopel zoeken naar *logies?* Laat de Sardiniërs vooreerst nog maar te huis blijven. Als zij lezen: *Constantinopel zooals het thans is*, waarvan wij boven een uittreksel gaven, zal de lust, om in de Krim lauweren te behalen, wel eenigzins bekoelen. Men zegt dan ook, dat de Regering, die zoo op helderlichten dag de groote deur van het Westen instapte, al uitkijkt naar een achterdeurtje, waardoor zij eenigen tijd kon ontsnappen. Wederkomen zou zij, als de lente voor goed in 't land is gekomen en men haar dan nog noodig heeft in de Krim.

In Spanje heeft de zoogenaamde behoudende partij eene overwinning behaald. Er zullen *twee* Kamers zijn. De overwinning echter werd verkregen met eene meerderheid van slechts 14 stemmen.

De Koning van Denemarken is aan de beterhand.

In onze Tweede Kamer is het wets-ontwerp tot regeling en beperking van de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering aangenomen. De hoofdkwestie was: of de Regering het in de magt zou hebben het oprigten van kloosters te bemoeijelijken? en werd ontkennend beantwoord, ook door ettelijke Protestantsche leden.

Hierover welligt later meer.

13 Maart.

De Generaal Osten-Sacken, die dezer dagen tot Opperbevelhebber van het Russische leger in de Krim benoemd werd, is in 1790 geboren en nam reeds in 1814 en 1815 deel aan de veldtogten tegen Frankrijk.

Men meldt uit Berlijn, dat Pruissen geneigd zou zijn, om tot het tractaat van 28 Dec. (uitlegging der vier grondslagen) toe te treden, en het denkbeeld van een afzonderlijk tractaat laten varen, op voorwaarde dat men zijn gezant tot de conferentien zou toelaten. De heer von Wedell, wiens nieuwe instructien in dien geest luiden, moet evenwel, volgens diezelfde dépèche, in last hebben, om zoolang mogelijk de opening der conferentien te verdagen.

Inmiddels heeft den 7 dezer reeds eene voorloopige bijeenkomst van de gevolmagtigden bij de Weener conferentie bij Graaf Buol plaats gehad, die denzelfden dag de tijding had ontvangen; dat de volmagten van vorst Gortschakoff door keizer Alexander II waren vernieuwd geworden, en zich daarop gehaast had de vertegenwoordigers der vijf mogendheden bijeen te roepen. Allen verschenen ingevolge de uitnoodiging: Lord John Russel en Lord Westmoreland voor Groot-Brittannie, Graaf Buol en de heer von Prokesch-Osten voor Oostenrijk, de Baron de Bourqueney voor Frankrijk, Arif-Effendi voor Turkije en vorst Gortschakoff en de heer Titoff voor Rusland. Beide laatstgenoemden hadden echter nog geen ander berigt dan eene telegrafische dépèche van de vernieuwing hunner volmagten, en mitsdien werd besloten dat de zitting slechts een officieus karakter zou hebben, in afwachting der dokumenten voor de russische gevolmagtigden. Zoodra zij in het bezit dier stukkken zullen zijn en ze zullen hebben overgelegd, nemen de beraadslagingen een aanvang. Nog latere berigten melden, dat zij de vernieuwde volmagten reeds ontvangen hebben.

De *Moniteur* meldt, dat tot den 4 dezer in de Krim niets van belang is voorgevallen. Het blad logenstraft al de geruchten die door den *Times* waren medegedeeld, betreffende het in hechtenis nemen van Generaal Forey enz.

Te Londen was 12 dezer het gerucht in omloop, volgens hetwelk in de Krim een nieuw treffen zou hebben plaats gehad, waarbij generaal Osten-Sacken eene wonde zou bekomen hebben, en het voordeel aan de zijde der Fransche troepen zou zijn, hoewel men aangaande den algemeenen uitslag van den aanval nog onzeker is.

Volgens de laatste tijdingen uit St. Petersburg zal het stoffelijk overschot van Keizer Nicolaas den 20sten dezer bijgezet worden. Het wordt gedurende eene week in het winterpaleis en gedurende eene volgende week in de kerk van St. Pieter en Paul ten toon gesteld. Hierdoor wordt dus wedersproken het berigt, alsof de ontbinding van het lijk de tentoonstelling verhinderde.

Prins Frederik van Wurtemberg is benoemd tot bevelhebber over het 8ste korps van het bondsleger.

Don Carlos, de oude pretendent voor de Spaansche kroon, is overleden.

Telegrafische dépèches.

Weenen, 13 Maart. De conferentiën zullen morgen een' aanvang nemen, daar thans ook de Russische gevolmagtigden alle de vereischte stukken hebben ontvangen.

Parijs, 13 Maart. Uit Spanje is alhier berigt ontvangen, dat de nieuwe leening, tot welker uitschrijving onlangs door de Cortes is besloten, bepaald tot stand zal komen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Ieder kent de zaak van den Amerikaanschen kapitein *Gibson*, die, wegens een aanslag tegen onze regering in Ned. Indie op Java is veroordeeld geworden, doch door de vlugt zich aan zijne straf heeft onttrokken en die naderhand de regering der Vereenigde Staten heeft weten te belezen, om van onze regering schadevergoeding te vragen voor zijne, zoo als men zeide, onwettige gevangenhouding. Onlangs is in de N. Amerikaansche dagbladen een brief medegedeeld door *Gibson* in der tijd aan de Ned. regering in Indie geschreven, waarvan het origineel zich in handen onzer regering te 's Gravenhage bevindt, en waardoor de belangstelling in zijne zaak in N. Amerika aanmerkelijk is gedaald: deze brief luidt aldus:

»Brief van den kapitein *Gibson* aan de Nederlandsche regering in Indie.

»Batavia, 25 Febr. 1852.

»Excellentie.

»Nogmaals neem ik de vrijheid u over mijne zaak te onderhouden. Ik zal in het minst niet trachten mij te verdedigen; maar veeleer wensch ik mij geheel en al aan de barmhartigheid van Uwe Excellentie en van uwe regering over te geven.

»Ik ben op dit oogenblik in vrijheid, maar daar ik mijne gevangenneming te gemoet zie, moet ik bekennen dat die staat van onzekerheid eene vreesselijke pijniging is. Ik weet en ik besef met innig berouw, dat mijne verbeelding en mijne ijdelheid sterker zijn geweest dan mijn gezond verstand, gedurende het grootste gedeelte van den tijd, dien ik op het grondgebied van Nederlandsch-Indie heb doorgebragt. Ik herinner mij er mij op beroemd te hebben, dat ik met magt bekleed zou worden in de Indien, en dat in tegenwoordigheid van Europeanen en inboorlingen, die, naar ik veronderstel, mijne woorden als ijdele dwaasheden moesten beschouwen: ik moet evenwel tot mijne verontschuldiging aanvoeren, dat die woorden gesproken werden na een overvloedig diné, maar al te dikwijls in mijn leven ben ik ook medegesleept door het een of ander romanesque en overdreven idée. Intusschen, zoo als ik in den aanvang zeide, ik schrijf thans niet om mij te verdedigen, maar om te erkennen, dat ik zeer verkeerd deed door op eene te vrije wijze te spreken met inboorlingen en ten slotte ook door mijn stuurman te veroorlooven zich naar het binnenland te begeven met een door mij geteekenden brief in de Maleische taal, die gerigt was aan een inlandsch hoofd, zonder dat ik genoegzaam den heftigen inhoud van dien brief had nagegaan.

»Ik erken het ernstig misdrijf, hetwelk in het zenden van zoodanigen brief — hoe de inhoud er ook van zij — aan zulk een persoon, en ook mijn stuurman veroorloofd te hebben mijn schip te verlaten en, zonder kennisgeving aan de overheid, in het binnenland door te dringen. Ik kan mij geene bijzonderheden meer herinneren, die ik ook bij vroegere gelegenheden niet zou hebben medegedeeld; thans onderwerp ik al wat er heeft plaats gehad aan het oordeel van Uwe Excellentie; beschik over mij zoo als het uwe vergevensgezindheid behagen zal. Ik verdedig mij niet; ik verzoek slechts eene spoedige beslissing, in de hoop dat men genoegzame bijkomende omstandigheden zal vinden om het vonnis te verzachten, dat ik stipt genomen zou hebben verdiend.

»(*get.*) WALTER M. GIBSON."

— Te 's Gravenhage is de heer *Donker*, lid der Tweede Kamer voor Hoorn, aan de griep overleden, terwijl de heer *van Wintershoven* zijn ontslag als lid dier Kamer heeft verzocht.

— Wij vernemen uit een partikulier schrijven, zegt de *Amsterd. Ct.*, ons welwillend medegedeeld, en van Makassar per laatste mail ontvangen, dat men er in geslaagd was, na veel vergeefsche pogingen, met groote moeite en niet zonder gevaar eindelijk aldaar aan te voeren een veertigtal kinaboomen, die onmiddelijk met 's rijks stoomboot *Gedeh* naar Buitenzorg waren vervoerd, om in de plantagiën aldaar te worden verzorgd en aangekweekt. Het verblijdend vooruitzigt van zulk eene belangrijke kultuur op Java is daardoor thans geopend.

— Ten opzigte van de miliciens en plaatsvervangers der ligting van 1853, die zich thans onder de wapenen bevinden, is door den minister van Oorlog bepaald, dat deze *niet* met verlof zullen worden gezonden op het tijdstip der opkomst van de ligting van 1854, maar successivelijk naar gelang de plaatsvervangers van dit jaar en de intusschen aan te nemen vrijwilligers hunne dienst zullen kunnen waarnemen; dat evenwel alle miliciens en plaatsvervangers der ligting 1853 voor of uiterlijk op den 5en Julij a. s. in het genot van groot verlof moeten worden gesteld.

— Men schrijft ons — zegt het *Hand.bl.* — en wij melden met genoegen, dat de regering der Ver. Staten bepaaldelijk geweigerd heeft den eisch tot schadevergoeding voor kapitein *Gibson*, bij het Nederlandsche gouvernement te ondersteunen.

Rivier- en waterberigten.

Het doet ons groot genoegen, aan onze lezers te kunnen mededeelen, dat, volgens de laatste berigten, over het algemeen het water op onze vaderlandsche rivieren vallende was. De toestand der overstroomde streken is echter hartverscheurend; wij laten hieronder eenige bijzonderheden daaromtrent volgen:

Utrecht, 10 Maart. Gisteren is helaas ook de Slaperdijk doorgebroken, daardoor is het onheil in onze provincie grootelijks vermeerderd; Scherpenzeel en Woudenberg staan voor een groot deel onder water, en het is nog onbekend tot hoever het water thans zal doordringen. Z. M. de Koning begaf zich gisteren middag met een extra-trein derwaarts om de doorbraak in oogenschouw te nemen. Des namiddags 4 ure is Z. M. met een extra-trein van Veenendaal naar Arnhem teruggekeerd.

11 Maart. De toevloed van noodlijdenden is in de omstreken zoo groot geworden, dat men hier ter stede eenige honderden dezer ongelukkigen wacht, voor welker huisvesting onze protestantsche Geertekerk reeds is ingerigt.

Uit Veenendaal meldt men nog, dat omstreeks 200 boeren-arbeiders woningen tot aan de daken onder water staan; honderden inwoners zijn voortdurend zonder huisvesting, terwijl velen hunne schamele woningen door de kracht des waters zien instorten met alles wat nog overgebleven was. — Wij behoeven niet op nieuw te herinneren, hoezeer hulp ten hoogste noodzakelijk blijft.

Arnhem, 8 Maart. Heden morgen heb ik mij met den spoortrein van half twaalf ure van hier naar het station bij Veenendaal begeven, ten einde persoonlijk en zooveel mogelijk op de plaats zelve de gevolgen van den doorbraak van den Grebbendijk te onderzoeken. Mijn voornemen was het dorp zelf te bezoeken, doch zulks werd mij bepaaldelijk afgeraden, en mede om reden, dat ik daar weinig meer kende verneme. De stand van het water was staande, en op deze oogenblikken bespeurde men geen was meer. Men was bezig de gaten aan den spoorwegdijk zooveel mogelijk te digten. Rondom het station is alles eene onafzienbare watermassa; alle huizen en woningen, zoo ver men zien kan, staan tot aan de deuren en vensters in het water, van kleinere is slechts het dak zigtbaar. Terwijl ik mij daar bevond, kwamen er bij voortduring aken aan met vrouwen, kinderen, die met de zooveel mogelijk gereddе levensbehoeften, in de naburige dorpen een onderkomen gaan zoeken. De kerk is geheel vol met menschen, die noch huisvesting, noch voeding hebben. Slechts de kerk, de molen met de daarbij staande bakkerij en nog een paar huizen op hoogtens gelegen, zijn van het water bevrijd gebleven. Terwijl ik mij daar bevond, werd er eene aak met ruim tachtig roggebrooden van 24 pond geladen, om in de behoefte te voorzien, daar de eenig overgeblevene bakkerij voor aller behoefte niet voldoende was, en arriveerde juist een detachement van dertig man met een officier van het corps mineurs, om de orde en rust in het dorp te bewaren, daar naar ik vernam, enkelen van het ongeluk gebruik maakten, om bij nacht de verlatene huizen met schuiten te berooven. Dit detachement was bestemd, om des nachts in schuiten het dorp te bevaren en voor de veiligheid der achtergeblevene goederen zorg te dragen.

11 Maart. Gelijk men vreesde, zijn alle ongelukken door het water veroorzaakt, nog niet bekend. Zoo verneemt men thans, dat ook bij Veenendaal vijf menschen zijn verdronken. Toen het water kwam aanrollen en ieder vlugtte, trachtte ook het huisgezin van *van Wijk* zich te redden. De grootvader, een man van in de 60 jaren, de vader en 5 kinderen begaven zich in een bootje, doch door een ongelukkig toeval werd het ligte vaartuig in eene verkeerde rigting gestuurd en sloeg het weldra, door het vloedwater overstelpt, om. De oude *van Wijk* en 4 der kinderen werden door den vloed medegesleept en vonden daarin hunnen dood. De vader en een zijner zoons wisten zich nog aan een boom vast te klampen en daar in te klimmen. Men slaagde er gelukkig in hen nog te redden.

Gorinchem, 10 Maart. Heden heeft men water gekregen in de velden achter Dalem en Vuren. Eenige hazen, door het water verjaagd, heeft men gevangen en afgemaakt, doch gelukkig een vijftig- of zestigtal levend geborgen.

Renkum, 8 Maart. In deze hoogelegene plaats, die, zoover het de oudste bewoners heugt, nimmer van watervloed te lijden had, stond het water maandag j.l. eene el hoog boven den straatweg.

Hertogenbosch, 10 Maart. »Het water blijft hier vallende, het grootste gedeelte der stad is dan ook reeds drooggeloopen. Betreffende de omstreken heeft men God dank! geene nieuwe akeligheden vernomen. In een vorig berigt is reeds medegedeeld, dat er te Lith een dertigtal huizen waren weggespoeld en 7 menschen waren omgekomen. Ik ben in staat gesteld het volgende ijzingwekkend ongeluk, hetwelk omstreeks 1 uur in den nacht van Zondag op Maandag voorviel, uit die gemeente mede te deelen: De schipper *R. Niltens*, de ophanden zijnde doorbraak van den dijk te gemoet ziende, trachtte zich met zijn huisgezin in een schuitje te redden, toen de dijk doorbrak en de schuit door den woedenden stroom werd omver geworpen. De schipper zelf konde zich nog in een boom redden, doch van daar moest hij, de ongelukkige man, zijne vrouw, de beklagenswaardige vader, zijne drie kinderen, waarvan het jongste nog geene 10 maanden telde, de zelfs nog in doodsgevaar verkeerende zoon, zijne blinde moeder, door den vloed zien verslinden. Daar komt het ijs opzetten, werpt ook zijn toevlugtsoord omver en geeft ook hem op nieuw aan het woedend element ten prooi. Andermaal redt hij zich op eenen boom, waar hij, terwijl dood en verwoesting rondom hem waren, den morgenstond verbeidt, om aan de klaauwen des doods ontrukt en vrouw, en kroost en moeder nog pas verloren hebbende, alléén aan 't leven te worden wêergegeven."

11 Maart. Van de door het water aangerigte verwoestingen in de omstreken, welke eerst bij het wegvallen van het water het best zullen kunnen opgenomen worden, vernemen wij nog geene bijzonderheden. Wat echter het gehucht Orthen betreft, daar schijnt het gevaar geweken te zijn, want de meeste bewoners dier plaats, die hier hunne toevlugt genomen hadden, zijn reeds weder naar hunne haardsteden vertrokken, en is het vee, dat in de stallen der kavallerie alhier geborgen was, heden morgen per extra stromboot weder derwaarts gevoerd, doordien men, daar de brug aan de Orthenpoort weggeslagen is, hetzelve niet over land konde derwaarts brengen.

Zalt-Bommel, 8 Maart. Gisteren is de dijk te Pouderoijen bezweken, waardoor dit dorp, alsmede Brakel en Monnikenland onder water zijn gezet.

Culenborg, 7 Maart. De vloed is de stad genaderd en sterk toegenomen. De veldbewoners zijn met have en vee herwaarts gevlugt. Die door 't water werden overvallen, zijn, hoewel met achterlating van alles, met schuiten gered. Deze lieden moeten van alles worden voorzien. Ten getale van 250 worden zij reeds door de zorg van 't bestuur in de stads school gehuisvest en verpleegd. De meesten zijn door den vloed volkomen behoeftig geworden. Gedurig melden zich nog noodlijdenden aan om te worden opgenomen. Het water drong mede de benedenstad binnen, waardoor de nood hoogst zorgelijk wordt. Honderde bewoners zijn daardoor van alle onderkomen beroofd en lijden daarenboven aan alles gebrek. Spoedig zal hun getal meer dan 2000 bedragen.

9 Maart. De vloed neemt geregeld toe. Het grootste gedeelte der benedenstad is reeds onderloopen en door de bewoners verlaten. Men heeft zich gedurende den nacht steeds met hunne berging en met die van het vee bezig gehouden. Echter wordt de menigte gedurig grooter en dringender. Er zijn geene middelen om in de huisvesting en voeding van allen te voorzien.

Doorwerth, 7 Maart. Ook te dezer plaats heeft de overstrooming, gepaard met zwaren ijsgang, zondag l.l. hare tooneelen van schrik en verwoesting aangerigt. Het veermanshuis is bijna ineengestort; de drie personen, welke er zich bevonden, zijn van het dak door edelmoedige menschenvrienden uit Driel gered, zoo ook drie koeijen; terwijl het overige vee, dat men moest achterlaten, is verdronken. Die redding ging met groot levensgevaar vergezeld. Bij den landbouwer *H. de Graaff* is het achterhuis mede ingestort, terwijl de bewoners niet voor den volgenden morgen konden worden afgehaald, hoewel zulks herhaalde malen werd beproefd. *De Graaff* had zich in den voormiddag met zijnen oudsten zoon naar zijn vee begeven, dat elders was opgestald. Omstreeks drie uur begon het water sterk te wassen en passeerde er reeds ijs tusschen zijne woning, welke geheel door den vloed omringd was, en den dijk, welke het kasteel Doorwerth insluit. De tweede zoon, *Anthonij*, een jongeling van 17 jaar, is voornemens met de boot naar den dijk te varen, ten einde zijn vader en broeder op te zoeken en kennis te geven van het naderende gevaar. De stroom heviger geworden zijnde, kan hij tegen denzelven niet oproeijen, maar drijft af. *Anthonij* grijpt zich aan de takken vast van een boompje, om daardoor de boot tegen te houden; maar op hetzelfde oogenblik vliegt zij pijlsnel onder zijne voeten weg, en laat den beklagenswaardigen jongeling, wiens voeten gelukkig den stam vonden, in dezen hopeloozen staat achter. Op het noodgeschrei komt de moeder met hare kinderen, komen de bewoners van het kasteel Doorwerth en eene menigte menschen uit de buurt toesnellen. Er is helaas! geene boot meer aanwezig en de aangehaalde ladders en touwen kunnen den in levensgevaar verkeerende niet bereiken. Terwijl men nog alles beproeft, neemt eene ijsschol in eene vaart den jongeling van zijn zwak steunpunt weg en gelijktijdig is hij in de diepte verdwenen. Eene tweede schol uit de diepte brengt eenige seconden later den drenkeling aan de oppervlakte van het water. Na eene korte worsteling in het ijs gelukt het *Anthonij* zich op eene schol van omstecks 4 vierkante ellen over te plaatsen. De met haren kostelijken last bevrachte schol drijft den vollen stroom af, tot zij eindelijk in het ijsveld van minder snel afgaande schollen wordt opgenomen. En *Anthonij* ligt geknield, met gevouwen handen, de oogen naar den Hemel gerigt en duidelijk hoort men zijn dankgebed voor zijne wonderdadige redding.

Inmiddels ziet men den afgedreven boot door ijs en wind voortgestuwd in plaats van naar de rivier in de rigting van den dijk drijven. De omstanders snelien naar de plaats, waar dezelve vermoed wordt aan te komen en op aller gelaat staat de hoop te lezen den jongeling nog te redden. Die hoop evenwel verflauwt aanmerkelijk, toen men bemerkt, dat de boot eensklaps bewegenloos tegen eene schol blijft liggen, en de drenkeling meer en meer in de rigting naar de rivier drijft. In dit hagchelijk oogenblik neemt poortier *W. Verhagen* het moedig besluit eenen ladder op eene ijsschol te leggen, zich voorzien van een lang hout daarop te plaatsen en zoo naar de boot te stevenen. Dit gelukt; binnen een kwartier uurs komt hij met dezelve aan den dijk. Oogenblikkelijk springen *H. Hendriks Jr.* en *W. Willemsen* bij hem in de boot, welke nu in volle vaart den vloed doorklieft. Aan het ijsveld gekomen werd de vaart hoe langer hoe meer moeijelijk en gevaarlijk; doch onze moedige mannen trotseren alle gevaar, banen zich eenen weg door de ijsmassa's en binnen een uur tijds zijn zij aan het doel hunner wenschen en *Anthony* is gered. Nog verliepen er bijna twee uren voor *Anthony* in de armen zijner betrekkingen lag.

[illegible], 7 Maart. Wij zijn hier tot heden nog geheel buiten gevaar, hoewel het rondom alles onder water staat. Naar beneden te Leeuwen, Wamel en Dreumel ziet het er ellendig uit. Men ziet nergens land meer, behalve hier en daar een enkel strookje dijk, dat soms nog huizen hoog zoodanig met ijs bedekt is, dat alle gemeenschap afgesneden is. De ijsprop blijft te Heerenwaarde nog steeds in de rivier zitten, zoodat al het water en ijs, dat de Waal afkomt, door het gat te Dreumel binnenkomt en geheel Maas en Waal overstroomt. Men gaat hier met groote moeite naar Leeuwen en Wamel; daar is de dijk overdekt met vlugtende menschen en vee. Alles is aan het bergen en redden, het is één gejoel, geschreeuw en gekerm. Te Dreumel echter ziet het er zeer treurig uit. Er is veel vee verdronken, ook verscheidene menschen en zonder overdrijving zijn meer dan 100 huizen te Dreumel en Lith verwoest. Akelig was het om te zien, hoe vrouwen en kinderen op daken van huizen rondzwalpten, een gat door het dak maakten om er uit te kruipen, heen en weer door het ijs geslingerd werden (want van binnen is niet alleen water, maar ook al het ijs drijft er mee door, zoodat het één ijsveld is binnen in het land). Menschen zitten in boomen sedert 24 uren en kunnen niet gered worden; men kan door het veldijs niet bij hen komen. Elk oogenblik komen nieuwe berigten aan, het eene treuriger dan het andere. Het is een schrikkelijke toestand. Ongelukkig Maas en Waal! — Als alles eens weer weg is, zal men het groote verlies kunnen overzien.

Ede, Geheel Geldersch Veenendaal, de benedenbuurt van Bennekom, de lage gedeelten der buurtschappen Manen, Veldhuizen, het Ederveen en de buurtschap de Fliert zijn door de doorbraak van den Grebbendijk overstroomd. Veenendaal is van deze zijde wegens het ingestroomde ijs niet te bereiken. Tusschen de 800 en 900 menschen moeten in de verschillende deelen dezer gemeente, die vloedvrij zijn, onder dak gebragt en verzorgd worden Men rekent, dat in deze gemeente bij de 2000 menschen hunne woningen hebben moeten verlaten.

Alphen, 9 Maart. Het binnenwater 7 duim lager dan het buitenwater. Het ijs van den vloed is gisteren andermaal in beweging geweest, waardoor op nieuw drie huizen zijn omgeworpen, zoodat er nu zes totaal vernield zijn, behalve meer dan 25 die zwaar beschadigd zijn. Ieder oogenblik verkeert men in groot gevaar, doordien bij de minste verzetting der ijsschollen vele huizen kunnen worden omgeworpen.

Dreumel. Ongeveer 50 huizen zijn door den stroom en het ijs omvergestoken en weggespoeld. Met een huis is een gansch huisgezin, bestaande uit eene oude vrouw van 90 jaren, met hare bejaarde zoons, meid en knecht, verongelukt, en tegelijk 7 stuks hoornvee en varkens. Geen spoor is nog van den een of ander gevonden.

—

De Koning bezoekt alle plaatsen, die door overstrooming geleden hebben, en laat overal, waar de nood het eischt, bewijzen van zijne onbekrompene milddadigheid achter. De plaatsen, die Hij niet te voet kan bereiken, bezoekt Hij te paard of per schuit. Hij wenscht alles persoonlijk in oogenschouw te nemen, en deze Vorstelijke deelneming werkt reeds weldadig en wordt dan ook 's Konings komst overal met geestdrift begroet.

— In de *Amst. Ct.* is een uittreksel uit een brief van 10 Maart opgenomen, waarin het volgende voorkomt: „VIER DUIZEND PERSONEN, uit de overstroomde streken bij Veenendaal en elders gevlugt, zijn zonder huisvesting en brood, aan onbeschrijfelijke ellende ter prooi. Ziekte en dood zijn de treurige gevolgen van schrik, angst en ontbering. De groote menschenmassa, die in de kerk als een toevlugt is opeengehoopt, is van alles beroofd. Gisteren, den 9den, zijn twee lijken uit de kerk gehaald, en onder de aldaar levenden bevindt zich eene hoogst ongelukkige vrouw en moeder. Vreesselijk was de ramp die haar trof! Eene moeder is het, die reeds zeven kinderen in de golven had zien omkomen, en nog een zuigeling aan de borst had; ook dat wicht wordt door eene golf haar van het hart gescheurd!

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Brieven uit Londen, te Parijs ontvangen, melden, dat in de vacature bij de ridderorde van den Kousenband, ontstaan door het overlijden van keizer *Nicolaas I*, zal worden voorzien door de benoeming van keizer *Napoleon III*.

— Men zegt dat de keizer tot een der personen, die het meest in zijn vertrouwen staan, gezegd zou hebben: „Ik weet dat iedereen schrikt voor de reis naar de Krim; maar men ontried mij den *coup d'état* van 2 December, en.... ik zit op den troon; de konversie der rente werd mij als ontijdig voorgesteld: de feiten hebben den maatregel geregtvaardigd; eindelijk heeft men mij gezegd, dat het denkbeeld eener nationale leening eene niet te verwezenlijken utopie was: de uitvoering heeft alle verwachtingen overtroffen. Wie weet of dit ook nu niet het geval zal zijn?"

— Men leest in het *Journal du Havre* het volgende: Een schrijven uit Kertsch, dd. 16 Februarij jl. deelt mede, dat aldaar een beladen Nederlandsch vaartuig, ten gevolge van een commercieel verschil dat bij de cargadoors ontstaan was, door de Russische overheid werd opgehouden, tot dat de blokkade was ingegaan en men de zeilen en ankers van boord had gehaald, om daardoor den kapitein het vertrek te beletten. In dezen toestand werd het schip in eenen storm buiten de haven en op de kust gedreven, op het oogenblik dat het blokkerings-eskader daar ter plaatse aankwam. Onmiddelijk kwamen twee stoomschepen ter hulp, en toen de kapitein de omstandigheden waarin hij zich bevond, had blootgesteld, antwoordden de bevelhebbers der oorlogschepen hem, dat zij niet alleen de lading niet prijs verklaarden, maar beloofden hem bovendien, dat, zoo men hem zijne zeilen en ankers niet spoedig teruggaf, zij hem alsdan daarvan zouden voorzien. Deze verklaring had ten gevolge, dat de cargadoors te Kertsch hunne eischen introkken, en het schip zijne reis naar Constantinopel lieten vervolgen.

ENGELAND.

Uit China zijn vrij belangrijke berigten. Bij de verdedigingswerken van Canton hebben de Chinesche Insurgenten eene batterij tegen de Keizerlijke troepen opgesteld, die het Fransche konsulaats gebouw scheen te bedreigen. De Fransche schout bij nacht *Laguerre* had de opruiming dier batterij verlangd en was, bij gevolgde weigering, de stad beginnen te beschieten. De Engelsche en N. Amerik. scheepsbevelhebbers hadden zich voorloopig onzijdig gehouden. De Fransche Schout bij nacht had slechts geringe strijdkrachten en had de hulp der keizerlijke troepen geweigerd. Toch bleef hij bij zijnen eisch en hield sinds drie weken de stad geblokkeerd.

— In het Hoogerhuis heeft lord *Granville*, op eene interpellatie van graaf *Derby*, die zich over de afwezigheid van lord *John Russell* beklaagde, geantwoord dat lord *John Russell* uiterlijk tegen Paschen zal terugkeeren, nadat te Weenen de algemeene vredes-grondslagen zullen zijn gelegd, in de hoop waarvan lord *John* derwaarts is gezonden. Komt de gezant spoediger terug, dan zal dit een bewijs zijn, dat zijne zending mislukt is.

Sir *James Graham* beschuldigde sir *Charles Napier* van schennis van vertrouwen, en zeide dat deze vlootvoogd was afgezet, omdat zijne dépêches oneerbiedig van toon waren, en om geene andere reden.

DUITSCHLAND.

Volgens bijzondere mededeelingen uit Weenen, zijn, voor de ophanden zijnde vredes-conferentien, de Engelsche en Fransche gezanten van geheel gelijkluidende instructien voorzien. Deze behelzen onder andere den eisch, dat Sebastopol van eene oorlogshaven in een handelshaven moet veranderd worden; of met andere woorden, dat de vestingwerken aldaar gansch gesloopt moeten worden.

— Men zegt, dat russische agenten eerlang te Berlijn een fransch dagblad, getiteld *Journal du Nord*, zullen oprigten, en dat de russische regering bereids aanzienlijke geldsommen daartoe heeft aangewezen. De heer *Schoppingk*, russisch legatie-raad te Berlijn, is met het beheer belast. Een fransch schrijver van naam zal, naar men verneemt, de hoofdredakteur zijn; twee andere redakteurs worden uit Brussel en een vierde uit Petersburg verwacht.

RUSLAND.

Aangaande de vervanging van vorst *Menzikoff* als opperbevelhebber der Russische troepen in de Krim, door generaal *Osten-Sacken*, verneemt men dat het daartoe strekkend besluit een der laatsten is, die de overleden czaar teekende. De ongenade, waarin vorst *Menzikoff* gevallen is, wordt toegeschreven aan den raad van maarschalk *Paskiewitsch*, in wien keizer *Nicolaas* een onbeperkt vertrouwen stelde, en bij wien hij altijd inlichtingen over de aangelegenheden van den oorlog inwon. De maarschalk keurde bij herhaling de operatiën van vorst *Menzikoff* zeer af, en verheelde niet dat hij weinig waarde hechtte aan de militaire bekwaamheden diens opperbevelhebbers.

— De verschillende bladen geven nadere bijzonderheden omtrent den strijd voor Eupatoria op den 17 Feb. *La Presse* zegt, dat 4000 kozakken de Russen op de flanken dekten, die 60 stukken op den regterflank en 30 op den linkerflank der geälliëerden lieten vuren. Het geheele Russische korps van aanval beliep 20 à 25,000 man. Te 7 ure begon de aanval, die vooral was gerigt tegen de zijde door de Egyptenaren verdedigd. Deze streden dapper; men vergelijkt ze geheel met de Fransche troepen. Eene eerste Russ. kolonne vond krachtigen wederstand; terug ontboden kwam er eene versche kolonne, die een oogenblik de kansen twijfelachtig deed staan. De stormladders waren reeds aangegeven, maar de meesten waren te kort voor de gracht, die met water uit het nabij gelegen meer gevuld was. Dit deed de Russen veel kwaad. Ze moesten weder terugtrekken *Omer-Pacha* gaf bevel aan 8 à 10,000 man Egyptiers den vijand te volgen, doch niet buiten het bereik van het geschut der vesting. De Russen streden dapper bij den terugtogt. Hier was het dat *Selim-Pacha*, die zijn paard tot in de rijen der Russen had geleid, sneuvelde. *Omer-Pacha* was voorzigtig genoeg niet te veel te wagen: de dag was roemrijk genoeg geweest.

— Eene telegraphische depeche van St. Petersburg, van 10 dezer, behelst het volgende: „In den nacht van den 16 op den 17 Febr. (van den 28 Febr. op den 1 Maart) hebben onze troepen eene tweede redoute, voor die welke zij eenige dagen vroeger hadden opgeworpen, voor de linker flank der fortificatiën van Sebastopol opgerigt, zonder dat de vijand zulks heeft kunnen verhinderen. „Onder Eupatoria is niets van aanbelang voorgevallen.

ASSEN, 14 Maart.

De Eerw. heer *Schoemaker*, Chr. Afgescheiden leeraar te Mildam, heeft de beroeping naar Aalden aangenomen.

— Te Meppel is de veldwachter *T. Wink* tot geregtsdienaar benoemd in plaats van W. *Tengnagel*, op zijn verzoek eervol ontslagen.

— *Jenny Lind* heeft het voornemen eerst na Paschen Groningen te bezoeken.

— Door den Raad der gemeente Meppel is tot schipper in het tweede jaagschuitenveer van daar op Assen benoemd *S. Benthem*, winkelier te Meppel. Reeds voor eenigen tijd is te Assen als zoodanig benoemd *K. ter Heide.* Men mag verwachten, dat dit tweede veer nu weldra in werking zal komen.

— De bevolking der Provincie Groningen bedroeg 31 Dec. 1854 198,097, zijnde 2,305 meer dan op 31 Dec. 1853.

Norg, 11 Maart. Voor eenige dagen had een boerenknecht alhier het ongeluk, dat, nadat hij een voer mest naar 't land gebragt had, 't paard op den loop geraakte, met dat gevolg, dat hem 't rad (althans zeer waarschijnlijk) over 't hoofd is gegaan. Een bij toeval daar langs komend persoon van Peest vond hem liggende op den rug in bewusteloozen toestand, 't hoofd vol modder en bebloed. Ware deze er niet bijgekomen, de ongelukkige zou in zijn eigen bloed gestikt zijn.

* **Hardenberg, 11 Maart.** Het nommerverwisselen tusschen lotelingen en het remplaceren voor de Nationale Militie, zooals zulks in deze streken thans geschiedt, doet ons onwillekeurig aan de conscriptien in de tijden van *Napoleon I* terugdenken, daar de sommen, welke voor een vermisselaar of remplaçant worden uitgeloofd, niet alleen het dubbele of drievoudige van voor eenige jaren bedraagt, maar de eerste, zoo van de loting terugkeerende, worden geëngageerd, en de laatste schaars en met moeite zijn te krijgen. — De collecte ten behoeve van den opbouw eener synagoge alhier buiten verwachting allergunstigst afgeloopen zijnde, zoo is in eene vergadering der Isr. gemeente gisteren avond besloten, in het eerstvolgend saizoen met de daarstelling daarvan te beginnen. Er is tevens eene commissie van toezigt benoemd over de werkzaamheden, ter voorbereiding waarvan reeds een aanvang wordt gemaakt.

* **Appelscha, 12 Maart.** Als iets opmerkelijks kunnen wij van hier berigten, dat in dezen winter vier huisvaders, de een vroeger en de ander later, hunne woningen hebben verlaten, om elders beter fortuin te zoeken, doch even opmerkelijk is het, dat ook allen alhier hunne eigene haardsteden wederom hebben opgezocht; dit bewaarheidt de oude spreuk: Oost West, 't huis best. — Met zekerheid kunnen wij melden, dat tot heden toe nog geen aanzoek is gedaan door de Christelijke Afgescheidenen alhier tot het oprigten eener eigene school, en merken aan den berigtgever uit het vorig no. dezer Courant op, dat ZEd. hierin te voorbarig is geweest.

* **Staphorst, 12 Maart.** Er zijn hier vele handwerkslieden, die hun beroep, zonder bepaalde opleiding van anderen, door eigen oefening geleerd hebben. Zoo vindt men te dezer plaatse harkenmakers, die tevens Paterbornsche zeisboomen fabriceeren, waarvan verzending tot in Holland, klompenmakers, die in wijden omtrek afleveren, rietdekkers, timmerlieden, mengschoppenmakers voor de turfbaggerijen, met verzending tot in Friesland, wielendraaijers met den aankleve van dien, en wagenmakers, die zeer gezocht zijn. Over 't algemeen zien zich deze lieden tot een onbekrompen bestaan verheven. Zoover kan het de mensch met eenen ernstigen wil brengen!

* **Beilen, 13 Maart.** Heden nacht is door uit- en inwendige braak diefstal gepleegd, ten huize van mej. de wed. *Kruisse* alhier, van eenig geld en gouden- en zilveren lijfssieraden. Men vermoedt, dat dezelve is gepleegd door drie vreemde personen, die gisteren avond alhier geloopen hebben, en heden morgen den bode van Beilen op Hoogeveen zijn tegengekomen. Zij schijnen niets anders dan goud en zilver begeerd te hebben, daar zij alle kleederen hebben laten liggen. Er lagen vele lucifers en veel kaarsvet in de kamer.

* **Meppel, 13 Maart.** Tengevolge van de aanhoudende vorst werd het patronaat alhier verzocht, om nog tot het einde dezer maand voort te gaan met den verkoop tot goedkoope prijzen van de eerste en noodwendigste levensbehoeften van den minderen man. Uit aanmerking, dat alle nijverheidsmiddelen en vele bronnen van werkzaamheden thans nog zijn verstopt, heeft het patronaat het noodzakelijke daarvan ingezien en bij eene inschrijving ter bekoming van de daarvoor nog benoodigde gelden, is hetzelve in staat gesteld hieraan gevolg te kunnen geven.

* Door den Raad der Gemeente Meppel is afwijzend beschikt op het adres van den heer *J. W. de Meijer*, tot het oprigten en in werking brengen van eene bijzondere school voor de moderne talen en de wis- natuur- en werktuigkundige wetenschappen.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

13 *Maart.* *E. P.*, *H.* of *Hein S. de W.* en *J. B.*, arbeiders te Smilde, wegens diefstal bij nacht door meer dan een persoon, op eene plaats die niet als bewoond huis wordt aangemerkt of daarmede wordt gelijk gesteld, door den derden gepleegd met oordeel des onderscheids, veroordeeld ieder tot 3 maanden gevangenisstraf en in de kosten; — *A. K.* en *G. J. S.*, arbeiders te Coevorden, wegens het hun te laste gelegde feit van poging tot diefstal, de vordering van het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk verklaard.

MENGELWERK.

Het onderstaande deelen wij uit het laatste nommer van het *Tijdschrift voor Staathuishoudkunde* enz. mede:

Berigten uit de Hollandsche Kolonie Pella in Noord-Amerika.

Medegedeeld door den Hoogleeraar J Ackersdijck (1).

Junij 1854.

Wij genieten door 's Heeren goedheid de beste gezondheid; de kinderen worden groot, en onder de meisjes zullen goede boerinnen zijn; want doordat ik maar één jongen heb, heb ik van de meisjes in de bouwerij tot hulp moeten gebruik maken, waardoor zij nu, zoo het noodig was, best eene bouwerij konden waarnemen, want ploegen, eggen, met paarden en wagen, het graan te huis mennen, stekken zetten, kunnen zij zoo goed al de beste manskerel.

Nu nog iets betrekkelijk onze kolonisatie. Wij hebben de eerste jaren met vele moeijelijkheden te kampen gehad, ja zelfs zoo, dat ik niet gedacht had, dat de kolonie zou staande gebleven zijn. Doch na een reeks van 3 à 4 jaren is de vooruitgang zoo sterk, dat de Amerikanen er zich over verwonderen, en wel hoofdzakelijk in het ontginnen en het tot bouwgrond maken van de groote hoeveelheid. Dus, mijnheer, ik moet u nu ronduit verklaren, dat het voor vele behoeftigen te wenschen was, dat zij hier waren, want armoede is hier onbekend; de armste heeft zijne tafel altijd goed voorzien van best tarwebrood en spek. Zij behoeven hier geen zemelen roggebrood te eten, en zich ook niet voor 15 tot 20 stuivers per dag moei te werken. Het minste loon van een ambachtsman is 1 Doll. voor opperman, voor metselaar 1¼ à 1½, timmerman 1½; en dan geen 6 of 8 maanden werken, zoo als in Holland; maar het geheele jaar door en het loon is des winters net zoo hoog als des zomers. Want men werkt hier van 's morgens 7 tot 's avonds 6, en dat kan hier, door dat de dagen hier 's winters langer zijn als in Holland. Het is hier zeer gezond, doch des winters ongemakkelijk koud, dus zoo u soms eens eenen winter wilde overkomen, om de kolonie te bezoeken, zoude ik u aanraden u goed te voorzien van winterjassen als ook van wollen goed.

Nu nog iets betrekkelijk mijn eigen zaken. Ik heb eene boerderij van 150 morgen groot, waarvan ik 90 morgen bebouw met tarwe, haver, mais, mosterzaad, als ook een weinig aardappelen. Ik heb van dit jaar nog weder 33 morgen afgevenst, dat ik aanstaande jaar weder zal breken, en het dan met tarwe zal bezaaijen. Van dit jaar heb ik 50 morgen bezaaid met tarwe en haver, 7 morgen met mosterdzaad, dat hier ook heel goed slaagt, en dan 30 morgen met mais tot voeder voor het vee des winters, want men moet het vee hier zes maanden voeren. Ik hoop van het najaar 60 à 70 vette varkens te slagten, die ik zelf gemest heb. Het spek is hier sedert 2 jaar hooger in prijs. Men maakt voor het rookspek, hammen, schouders en zijden, door elkander 7 centen, Alles is hier veel hooger in prijs als voor 3 à 4 jaren. Een goed werkpaard 100 tot 150 Doll., een goede melkkoe met haar kalf 30 tot 40 Doll. Dus de paarden- en veefokkerij is hier van het grootste belang; want des zomers kosten zij niets door dat zij dan in de open velden loopen.

Dus in eens af, er schiet haast niets te wenschen over, als dat er eenige kapitalisten een gedeelte van hun kapitaal hier tegen 6 pCt. plaatsten, waardoor vele Hollanders in staat gesteld werden om hoogerop, waar nog genoeg land van den Staat te koop ligt, te kunnen koopen en ontginnen. Het land, 20 mijlen om en boven Pella, is alles meest van den Staat gekocht. Het land word zelfs duur om Pella. Ik had voor mijne boerderij 7000 Doll. kunnen krijgen, maar wil ze niet meer kwijt zijn. De Des-Moinesrivier is aanbesteed om ze bevaarbaar voor stoombooten te maken; een gedeelte is reeds klaar. Men is ook bezig spoorwegen te leggen, komende van New-York, op Calvanië; die hebben hunne rigting door Pella genomen. UEd. zal mogelijk bekend zijn, dat ieder Staat eene hoogeschool mag hebben; en alzoo is men bezig eene hoogeschool te Pella te bouwen, dat ook van belang voor de stad is, en waardoor wij dan ook veel kans hebben, dat Pella de hoofdstad van dezen Staat zal worden.

Van den heer S. kan ik u schrijven, dat hij nog millionair wordt, door dat hij eene groote hoeveelheid land als boerderijen heeft, als ook de beste bosschen hem zijn, als ook de stad. In den beginne verkocht hij de loten tegen 50 Doll. op de beste standen; doch zoo men nu een lot op een besten stand wil hebben, dan kan men van 200 tot 500 Doll. geven. Ik heb van het najaar nog een half lot uit de hand gekocht, met een net huisje er op, voor 300 Doll. Ik kan er nu wel 500 voor krijgen. Dus hieruit kunt gij nagaan den vooruitgang van de stad. Ik geloof, dat de Staat Jowa een van de vruchtbaarste Staten is, want men heeft hier buitengemeen besten bouwgrond, die veel vruchten oplevert. Ik hoop van 40 akkers tarwe op zijn minst..... (2) mudden te hebben, en van 60 akkers haver 1200 mudden. Aan tarwe kan ik hebben, volgens de tegenwoordige markt 750 Doll., aan haver 600 Doll., aan mosterdzaad 200 à 250 Doll. Men berekent hier, dat ieder akker of ½ morgen 10 Doll. vruchten oplevert.

Al dit land heb ik 2 jaar met mijn eigen huisgezin bewerkt; van dit jaar heb ik iemand, die mij helpt. Het bouwen gaat hier geheel anders als in Holland; wat maar eenigzins door machine's kan gedaan worden, wordt door machine's bewerkt. Tarwe, haver, hooi, als ook mosterdzaad, wordt alles door de machine afgemaaid. Ik heb er een voor mij zelven, die mij 160 Doll. kost, waarmede een jongen, 1 man en 4 paarden 12 tot 16 akkers (8 morgen) geregeld daags afmaaijen. Ik hoop van het najaar ook eene dorschmachine te koopen, waarmede men 120 tot 150 mud op een dag afdorscht.

---

(1) Deze berigten zijn ontleend aan eenen brief van een kolonist, vroeger buurman van den geachten Hoogleeraar te Utrecht, op wiens waarheidsliefde men volkomen vertrouwen kan stellen. Men ziet hieruit, wat op eenen nieuwen bodem de mensch, die aan zijne eigene krachten overgelaten is, en geene hulp van den Staat verwacht, door vlijt en spaarzaamheid vermag. Ook wij hebben in onze koloniën meer woeste gronden, dan eenige malen de oppervlakte van ons land, vruchtbaarder dan de bodem te Pella of Michigan.

(2) Dit getal is door het zegel onleesbaar

INGEZONDEN STUKKEN.

Beschouwingen van Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA over den **Strijd tegen den Sterken Drank.**

VIII.

Op het vasteland van Europa ondervond de zaak niet minder belangstelling. Wij kunnen slechts hoofdpunten aanstippen en volstrekt geene cijfers of statistieke of andere uitkomsten mededeelen.

In Zweden werden de Koning en de Kroonprins groote voorstanders. De Kroonprins was voorzitter der Stokholmsche vereeniging, en de opper-hofprediker, *Nordenson*, secretaris. In 1840 waren daar 50,000 en in 1843 85,000 leden; sedert 1837 zijn daar 3,000 kroegen minder.

Volgens opgave van den beroemden *Zschokke*, waren door de afschaffing alléén in 't kanton Bern in Zwitserland 1000 kroegen minder.

In Hannover, Oldenburg en Silezie trokken de geestelijken, zoo Protestanten als Catholijken, en de geneesheeren zich de zaak bijzonder aan. De Roomsch-Catholijke Bisschop van Osnabrück, *D. A. Lüpke*, noemde de afschaffingsvereeniging „*een geschenk der goddelijke genade.*"

In Osnabrück waren van 12,000 inwoners 5250 leden der afschaffing; kerk en staat werkten daar krachtig mede. Pastoor *Böttcher* verspreidde van uit zijn vroeger onbekend Imsen zijne geschriften over geheel Duitschland, en kapellaan *Seling* reisde van plaats tot plaats, de zaak aanprijzende, even als vader *Matthew*. Hij hield matigheids-optogten met vaandels en gezang.

In Opper-Silezien werd eene geheele hervorming door de zaak te weeg gebragt. De beroemde Dr. *C. J. Lorinser*, inspecteur der geneeskunde, gaf een werkje uit: „*de zegepraal over de brandewijns-pest in Opper-Silezien*", waarin bij het gevolg der afschaffingsbeweging vermeldt. De geestelijke pater *Stephan Brozowsky* verwekte aldaar geestdrift door zijne bemoeijingen voor de afschaffing. Aartshertog *Karel von der Lage* ondersteunde de zaak, schoon het stilstaan der branderijen hem eene jaarlijksche schade van p. m. *f* 100.000 veroorzaakte.

De opper-regeringsraad *Ewald* noemde de zaak „*eenig en grootsch*", en de regerings-president, graaf *Puckler*, heeft ambtshalve een verslag ingediend, de schitterende uitkomsten der zaak in Silezien — waar binnen kort 500,000 leden kwamen — behelzende. Van daar verspreidde zich de zaak over Hongarije.

Het jaar 1848 bragt bijna overal in Duitschland en aangrenzende landen in deze zaak eenige verflaauwing; echter is, nadat de politieke bewegingen bedaarden, de zaak weder verlevendigd, en is in vele plaatsen, als te Duisburg, te Barmen, te Langenberg en elders, de zaak met vernieuwden ijver behartigd.

Ook uit Noorwegen, en bepaald uit Christiania en uit het district Laurwig, zijn gunstige berigten over de zaak bekend geraakt.

In Rusland schijnt de afschaffingsvereeniging, uit vrees voor staatkundige bemoeijing, steeds te worden tegengehouden; zelfs werd aan de geestelijken in Polen verboden, zich met de zaak te bemoeijen, en echter heeft de Keizer van Rusland den tijd van het stoken der branderijen beperkt en het getal kroegen verminderd tot op éene voor elke 500 inwoners.

In den grooten overvloed van te vermelden daadzaken, moeten wij ons bekorten; nog dit eene als bewijs van de groote belangstelling.

Er is eene geheele letterkunde over de zaak ontstaan. Allerlei tijdschriften, werkjes, dagbladen en geschriften werden er over uitgegeven; de lijst daarvan zou een geheel boekdeel uitmaken.

Te Berlijn wordt sedert 1847 uitgegeven een overzigt over de geheele matigheids-literatuur. *General-Blatt für die Mässigkeits-reform in Deutschland.*

J. D. Runge gaf in Zweden een werk uit over de onthouding van sterken drank.

In Hamburg worden uitgegeven: *Blätter des Hamburgischen Vereins gegen das Branntweintrinken*, 't welk tot motto heeft: „*des Volkes freund, des Branntweins feind.*"

En te Hannover werden in 1840 onder vele door Böttcher uitgegeven: *geschichte der Mässigkeitsvereine in Nord-Deutschland*, 't welk ook in 't Hollandsch vertaald uitgegeven is bij *J. Muller*, Kalverstraat te Amsterdam, *die Branntweinschrecknisse des neunzehnten Jahrhunderts en das Hauskreuz*, en meer, die bij duizenden exemplaren zijn verspreid.

Aan de Kiezers te Assen.

Op 20 Maart e. k. zal eene verkiezing van een lid van den Gemeenteraad plaats hebben. Medeburgers! bedenkt het gewigt dezer keuze. Uwe teederste belangen zijn er mede verbonden. Een lid der Staten Generaal of der Provinciale Staten heeft maar enkele malen de gelegenheid om uwe belangen te behartigen, want hij moet het algemeen belang voorstaan. Maar een lid van het Gemeentebestuur moet dit telkens doen, vooral daar bij de nieuwe wet zoovele werkzaamheden aan dit Gemeentebestuur zijn opgedragen. Kiest nu een man van rijpen leeftijd en van geoefend verstand, een man, die tevens geacht kan worden waarachtig en duurzaam belang te hebben bij al hetgeen de plaats zijner inwoning raakt, en zich aan de behartiging daarvan ook te willen wijden. Stemt vooral niet op hen, die, of zelve of door anderen, bij u komen vragen. Voorshands kunt ge dezoodanigen als onbevoegd beschouwen. Beraadt u onderling en werpt uwe stemmen niet weg. Vroeger was de zoo uiteenloopende stemming dikwijls een paskwil op de vrije verkiezing. Bij zulk eene versnippering van stemmen hebben listige intriganten ruim spel, om met een klein aantal stemmen benoemd te worden.

Door onbekendheid met de gemeentewet hebt ge ook wel eens op personen gestemd, die uit hoofde hunner betrekking van bloed- of zwagerschap tot leden van den Raad of om andere redenen niet konden worden benoemd. Zoo zijn bij voorbeeld de H.H. Mr. *B. Servatius*, Procureur-Generaal, de Procureur Mr. *Vos*, de Raadsheer *Kniphorst*, de Griffier *Hofstede*, de Gemeente-Ontvanger *Somer* bepaaldelijk uitgesloten bij artt. 21, 22 en 23 der Gemeentewet.

Wij willen u niemand opdringen. Er is hier nog geen gebrek aan bevoegde candidaten. Maar daar er geene voorafgaande kiesvergaderingen schijnen te zullen plaats vinden, willen en mogen wij gerust, onder meerderen, uwe aandacht vestigen op de heeren Mr. *J. H. Westra*, Raadsheer, Mr. *P. Hofstede*, Officier van Justitie, Jhr. Mr. *P. A. van Holthe tot Echten*, Raadsheer, Mr. *Oldenhuis Gratama*, Regter, Mr. *J. H. Willinge Tonckens*, Substituut Griffier bij 't Prov. Geregtshof, Apothekar *Gosselnar* en *A. ten Oever*.

Kiezers! verstaat u onderling, handelt naar uw geweten, bedenkt het gewigt uwer keuze. Het zal ons dan verheugen, dit woord niet te vergeefs tot u te hebben gesproken. Het belang en het heil van Assen is onze drijfveer en leus.

Assenaar.

ADVERTENTIEN.

SECRETARIAAT.

Een **KLERK**, sedert meer dan acht jaren ter Secretarie eener Plattelands gemeente in *Friesland* werkzaam, oud ruim 25 jaren, de beste getuigschriften kunnende produceren, wenscht als

Eerste Klerk

ten spoedigsten verplaatst te worden, bij voorkeur op eene PLATTELANDS SECRETARIE in de Provincie Drenthe.

Reflecteerenden adresseren zich met franco brieven onder opgaaf van het te verdienen salaris, letter **Z.** ter Courant-drukkerij van den Heer GRATAMA te Assen.

NOTARIAAT.

Een **Not. KLERK**, bijna 21 jaren oud, P. G., acht jaren op een Notarieel Kantoor in de Provincie *Friesland* werkzaam, (de 3 laatste jaren als **1e Klerk**), wenschte dadelijk of met Mei e. k. verplaatst te worden, bij voorkeur bij eenen *NOTARIS*, liefst in de Provincie Drenthe of Overijssel. De beste getuigschriften van eerlijkheid en goed gedrag kunnende produceren.

Reflecteerenden adresseren zich met franco brieven, met opgave van het te verdienen salaris, onder letter **B.**, ter Provinciale Drentsche en Asser Courant-drukkerij van den Heer GRATAMA te Assen.

TE KOOP

mooi PLANTSOEN van ruim drie duizend POPULIEREN-STEKKEN of TELGEN (KANADASCHE of KLOMPHOUT), meerendeels zwaar van stuk en stevig op den tast, en dan ook geschikt, om bijlangs wegen of in open land gebruikt te worden; staande op de Kweekerij van den heer KNIPHORST, bij de Reestenbrug aan den Straatweg te Meppel, waar dezelve, op franco aanvrage van belanghebbenden, minstens twee dagen vóór den verlangden tijd van ontvangst, aan den Winkelier en Tuinman JOHANNES SMIT, hoofdstraat, hoek van de Kerksteeg te Meppel, te doen, onder het opzigt van dezen worden gesneden en door hem op de plaats zelve worden afgeleverd, bij getallen van minstens **50 stuks**, *tegen contante betaling*, naar gelang der zwaarte, tot den prijs van **10 tot 30 cents het stuk.**

TENGEVOLGE VERANDERING VAN WOONPLAATS,

op, betrekkelijk tijd en wijze van betaling, gemakkelijke voorwaarden,

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene allezins hechte en sterke, naar den eisch betimmerde en voor aangename bewoning ingerigte, zoo goed als nieuwe **HEEREN HUIZINGE**, bevattende, behalve eenige kleine vertrekjes, eene ruime, goedverlichte, zoo **beneden-** als **boven-gang, 7 Kamers,** waaronder 6 behangen en 5 geplafonneerd en met stookplaatsen voorzien; voorts ruime **zolders**, drooge, zeer gerijfelijke groote **kelder, keukens** enz.; met onmiddelijk achter die huizinge aanwezige, ongeveer 80 Ned. El lange **TUIN**, benevens **waschhuis, schuur** enz. Alles in éénen opstrek staande en gelegen aan de Maat te Meppel; van voren uitkomende aan het groote, van ouds Hoogeveensche, nu nieuwe Drentsche Kanaal en van achteren aan den zoogenaamden Haven, met het uitzigt, over weiland, op de Drentsche Hoofdvaart. Te aanvaarden Mei e.k.

Nader onderrigt, in persoon of tengevolge vrachtvrije brieven, te bekomen bij den eigenaar Mr. G. L. KNIPHORST te Assen en bij den Notaris Mr. W. L. TONCKENS te Meppel.

OP DONDERDAG DEN 15 MAART 1855,
te 10 uren 's voormiddags,
ten huize van S. S. BAKKER, kastelein te Zuidlaren,

Publieke Verkoop:

Van eene groote **BOERENPLAATS** met daarbij behoorende **WEI-, HOOI-** en **BOUWLANDEN,** staande en gelegen te *SCHIPBORG*, gemeente Anlo, zoomede perceelen **VELDGRONDEN**, zeer geschikt ter ONTGINNING, waaronder ter grootte van 20 en van 30 bunders.

Te aanvaarden de **Landerijen** dadelijk en de **Behuizing** en **Hof 1 Mei 1855.**

Alles toebehoorende aan de Erven van den Heer Mr. L. O. KIJMMELL en Vrouw, te Smilde overleden.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

BINNEN KORT

op nader te bepalen tijd en plaats, zal *PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:*

de BEKLEMMING van een stuk uitmuntend **HOOILAND**, gelegen onder de Gemeente Hoogkerk, in de nabijheid der vier Vallaten, de *BLENK* genaamd, groot kadastraal 2 B. 51 R. 90 E., toebehoorende aan H. R. KOOPS, gehuwd aan K. JAGER te Stads-Kanaal.

VRIES den 13 Maart 1855.

A. HOMAN,
Notaris.

De **Veilingen** van het
GROOTE LANDGOED
te Smilde van de Heeren EEKHOUT cum sociis zijn definitief bepaald op ***DINGSDAG DEN 20 MAART 1855 BIJ INZATE***, en ***DINGSDAG DEN 27 MAART*** daaraanvolgende **BIJ PALMSLAG**, telkens des middags te 12 uur, in de zaal van J. B. SCHUT te Assen.

Notaris: H. H. VAN LIER.

KUNSTWEG
VAN
HAREN NAAR PATERSWOLDE.

De AANBESTEDING van eenen **nieuwen Weg** van *HAREN* naar *PATERSWOLDE*, met de daarin gelegen **DRAAIBRUG** en **DUIKER** en **TOLHUIS,** zal plaats hebben bij inschrijving, ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, op *DINGSDAG* den *27sten* Maart 1855, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te Haren.

De BESTEKKEN en TEEKENING zullen aldaar ter lezing en inzage liggen van af den 12den Maart, alsmede AFSCHRIFT der BESTEKKEN ten GEMEENTEHUIZE te Eelde, en op de gewone plaatsen te Groningen en te Assen.

De aanwijzing der Werken zal in *loco* geschieden op den 24sten en 26sten Maart e.k., telkens des voormiddags te 10 uur, waartoe men zich vervoege bij R. ABELS, te Haren.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt ingevolge het bij het Bestek aan de voormelde Gemeentehuizen aanwezig Model, zullen vóór des namiddags 2 uur van den dag der Aanbesteding, *vrachtvrij*, en ten Huize van Aanbesteding moeten worden bezorgd.

Het Bestuur der Gemeente Haren,
L. T. JORISSEN, *Burgem.*
L. RUMMERINK, *Weth.*

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 4—11 Maart. *Ondertr.* G. Fernim met G. Dekker; P. Magrie met G. Mesken. — *Geh.* J. J. Scholten met M. Vos. — *Bev.* E. Schiphof, geb. Herman, van d.; E. Klaassen, geb. Smeding, van z.; B. Boxem, geb. van Veen, van z. — *Overl.* G. Boer, ml. ruim 2 j.; J. Strijker, ml. 16 d., overleden te Meppel; H. Santing, ml. ruim 2 j., N. Thalen, echtgenoote van S. Oelen, ruim 27 j.; F. Vos, ongeh. vl., ruim 23 j.; A. J. Westerhuis, laatst echtgenoot van C. Christ, ruim 82 j.; R. Kreeft, ml. bijna 3 w.; J. H. Hup, echtgenoot van G. J. de Weerd, ruim 69 j.; T. Gritter, echtgenoot van H. Meijer, ruim 38 j.; M. J. Bork, echtgenoote van C. Schelhaas, 58 j.; C. Stoffers, laatst echtgenoote van A. A. ten Kleij, ruim 78 j.

COEVORDEN, 4—11 Maart. *Bev.* E. Laarman, geb. Piers, van 2 z. — *Overl.* P. J. M. van Stijn, weduwe D. Schnido, 80 jaar.

MEPPEL, 2—9 Maart. *Ondert.* A. Westerhuis met G. Blink; A. Odding met J. A. H. Hubenet. — *Bev.* G. Trijzen, geb. Braamskamp, van z.; A. Knobbe, geb. Knol, van z.; M. Lankhorst, geb. Holleboer, van d.; W. Bakker, geb. Hoogeveen, van d.; A. Worst, geb. Naber, van z.; N. Hillesum, geb. Wagenaar, van d. — *Overl.* H. [illegible], 28 j., echtgenoote van J. F. Roelink; H. Hoogland, 14 j. vl.; A. Hendriks, 77 j., wed. van J. L. Snijder; M. Beunk, 1 j. vl.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 13 Maart. De gesteldheid der Graanmarkt was heden prijshoudend. — Tarwe over 't geheel iets aangenamer: 70, 72 ℔ Omlander *f* 10,70, 11,30. — Zware Rogge voor dadelijke behoefte ruim prijshoudend: 66, 68 ℔ *f* 8,05,50, bij partij tot vorige prijzen afgaande. — Boekweit niet driftiger: 66 ℔ Grijze *f* 7,50; 66 ℔ Veen *f* 7,30. — Gerst als voren slepend afgaande: 55, 57 ℔ Winter *f* 5,55.95. — Haver in 't begin der markt iets meer gevraagd, doch later als voren afgegeven: 44, 46, 48 ℔ Dikke *f* 4,05, *f* 4,20,25, *f* 4,40,45; 38, 40 ℔ Witte Voer *f* 3,70,90, 38, 40 ℔ Zwarte *f* 3,55,75. — Boonen *f* 7,25,50. Gort *f* 9,25,50,75. — Raapolie *f* 50.

STEENWIJK, 12 Maart. Rogge *f* 7,00 a *f* 8,25. — Boekweit *f* 0,00 a *f* 0,00. — Boter per 1/8 ton *f* 00.00 a *f* 00,00.

ZWOLLE, 9 Maart. Tarwe *f* 11,75 a *f* 13,00. — Rogge *f* 8,75 a *f* 8,00. — Boekweit *f* 7,00 a *f* 8,20. — Aardappelen *f* 2,75 a *f* 3,00. — Boter per 1/8 ton *f* 21,25 a *f* 21,75; per ℔ *f* 0,90 a *f* 1,00.

OLDEMARKT, 10 Maart. Boter 1/4 v. *f* 45.00.

NOORDWOLDE, 8 Maart. Rogge *f* 8,25 a *f* 8,70. — Boter per N. ℔ *f* 1,00 a *f* 1.04.

HEERENVEEN, 10 Maart. Rogge *f* 8,75. Boter p. 1/4 v. *f* 46.50.

AMSTERDAM, 12 Maart. TARWE prijshoudend aan benoodigden; 128, 129 ℔ bonte Poolsche *f* 480; 126 ℔ dito *f* 462; 130 ℔ Geldersche *f* 410; 126 ℔ Groninger *f* 365 aan de Zaan; 132 ℔ Kubanka *f* 468. — ROGGE bij partij lager afgegeven; 121 ℔ Donau *f* 308; 119 ℔ Archangel *f* 310. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend; 120, 121 ℔ Holsteinsche *f* 250, 253. — Graauwe ERWTEN hooger gehouden, l.l. Zaturdag werd tot vorige prijzen bij partij gelaan. — KOOLZAAD onveranderd; op 9 vaten Olie in April £ 91½; Oct. £ 75½. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE op het Voorjaar flaauw, op het Najaar iets vaster, op 6w. *f* 54¼, Vliegend *f* 53; 1o. Mei *f* 50¼, 49¾; Sept. *f* 44¾; Oct., Nov. en Dec. *f* 44⅝, ¾. — LIJNOLIE ruim prijshoudend; op 6w. *f* 40¾; Vlieg. *f* 39½; 1o. April *f* 39¾; Mei *f* 39¾. — HENNEPOLIE op 6w. *f* 47½; Vliegend *f* 46. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 84 a 88. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 12½ a 15. — MOUTWIJN *f* 15 per vat cont. om per spoor te verzenden. — JENEVER 100 % Amst. proef *f* 19 a 19½ per vat cont.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 12 *Maart* 1855.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61 7/16
„ „	3	„	73¼
„ „	4	„	90 13/16
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	124½
O. I. Leening	4	„	90⅜
Aand. Holl. Spoorw			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	99½
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	101
Dito 1828/29	5	„	100¾
Cert. 1831/33	5	„	83⅛
Dito 1840	4	„	
Dito Stieglitz	4	„	74 13/16
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	59½

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	18 1/16
Obligatiën	3	„	36 11/16
Binnenl.	3	„	31 11/16
Amortisable			4 5/16
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	62 [illegible]
„ „ N.	5	„	73 [illegible]
„ „	2½	„	31 [illegible]
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	49 [illegible]
Portug., Oblig.	3	„	38 [illegible]
„	4		
Amerika Bank-Act.			2 [illegible]

GEDRUKT BIJ GRATAMA, TE ASSEN.

BIJVOEGSEL, behoorende bij de Provinciale Drentsche en Asser Courant van 14 Maart 1855.

DE VERTELLER ENZ.

INGEZONDEN STUKKEN.

Heeft Europa ook iets van Rusland te vreezen, zoo dit rijk eens in den tegenwoordigen strijd overwinnaar mogt worden?

Er zijn vele menschen, na elk toch gaarne zijn oordeel over oorlog, overheersching enz. mag laten gaan, die beducht zijn, dat, zoo eens Rusland aan alle verbondenen, die tegen hetzelve de wapenen opvatten, het hoofd mogt bieden of zelfs overwinnaar worden, dit verbazend groote rijk met zijne despotieke regering alle vrijheid in Europa zal belemmeren en gevaarlijk voor ons werelddeel kan worden. Tot zoodanigen willen wij echter met zeker geschiedschrijver van den tegenwoordigen tijd toevoegen:

„Wat voor deze gevaren uit het Oosten eene geruststelling kan geven, dat zijn de ervaringen aller vroegere tijden en ook die der jongste geschiedenis zelve. Wat eenen man als Napoleon, van Frankrijk uit, met Franschen en met het halve Europa in bondgenootschap, niet gelukt is, dat zou Rusland nog moeijelijker kunnen vallen om uit te voeren. Wereldheerschappijen slagen alleen op de puinhoopen van vervallene staten en na geheele uitputting der volkskrachten. In dit opzigt misleidt men zich ligt ten aanzien van den onderdom van Europa en de voorgewende ontaarding zijner beschaving. Dit werelddeel brengt van tijd tot tijd steeds weder groote, onverbruikte en gezonde krachten uit zijnen schoot voort, herstelt en verfrischt zich daardoor, dat het zich als een geheel onder de afwisselende inspanningen zijner deelen beweegt, en heeft als geheel het hoogtepunt zijner staatkundige ontwikkeling nog in lang niet bereikt. Nog is tot op heden de vrucht der beschaving in Europa (zijne staatkundige en verstandelijke verlichting, zijne industriëele nijverheid en de rijkdom, dien beide verschaffen) eene bron van magt en van nationaal zelfgevoel geweest, niet van eene ontzenuwende weelde en van eene omkoopbaarheid der menschen. En deze goederen en deze magt zouden, zoolang zij niet door overmaat tot onheil en onmagt vervallen, alleen door zulke volksstammen overmeesterd kunnen worden, die de Europesche volkeren op gelijken boden in dezelfde goederen overtroffen en met even zeer gevestigde magt konden overweldigen. Daartoe hebben echter zelfs de begaafdste slavische stammen, waaruit Ruslands inwoners meestal bestaan, weinig aanleg bewezen. De geschiedenis leert zulks duidelijk van de Bohemers en Polen, volken, die ook van slavischen oorsprong zijn. En minder nog dan in Boheme en Polen heeft zich tot hiertoe in Rusland vertoond. Wel belet dit rijk den voortgang der vrijheid, wel drukt hier de heerschappij, de boei voor beschaving en vrijheid, gevaarvoller dan ooit, wel zijn de Grieksch-slavische bewoners ruwe maassaas in onherbergzame streken, die meer tot vertrekken dan tot vertoeven aansporen, maar han rijk bezit geen inwendig leven, geene behoefte aan godsdienstige zelfwerkzaamheid en ontwikkeling heeft het gewaagd van zich te laten hooren. In den adel heeft geen gemeenschappelijk streven naar eene aristocratische staatsvorming blijk n van zijn aanwezen gegeven. De ontwikkelingen van burgerstand en industrie zijn noch door den volksgeest noch door de plaatselijke gesteldheid gerugsteund. De Staat is de toestanden van het Oostersche despotismus in het wezen der zaak nog niet te boven gekomen. Wanneer derhalve eenmaal de beschaving in het Oosten zal binnendringen; zal welligt niet Rusland aan deze nieuwe beschaving de baan te openen, maar deze beschaving veeleerhare baan in Rusland te openen hebben. Mogt Rusland al tegenwoordig sterk zijn in stoffelijke kracht, de inwendige geestes kracht ontbreekt aan zijn volk, en dit verlamt den ijzeren arm van den willekeurigen despoot, die over het rijk heerscht.

S. . . . . T.

Moerassig hooiland.

Het is ongetwijfeld van eene algemeene bekendheid, dat *moerassig hooiland* den landbouwer of veehouder zeer schadelijk is, en, in weerwil dezer schade, legt hij er zich zeer weinig op toe, zulk land te verbeteren. Het gras, dat op dergelijke landen voorkomt, levert een zeer slecht hooi op, omdat het grootendeels bestaat uit *riet-* en *blaauw gras*, welke grassoorten zeer weinig voedingsvermogen bezitten. Ook in sommige streken der provincie Drenthe, treft men zoodanige landen aan, zonder dat de eigenaar eenige moeite in het werk stelt, dezelve te verbeteren. Zijn hem daartoe de geldelijke uitgaven te hoog, of kent hij geen geschikt middel?

Hoe het ook zij, wij achten het niet geheel doelloos, den lezer van dit blad, bekend te maken met de middelen, die behooren aangewend te worden, om moerassig hooiland te verbeteren.

Door scheikundige proeven heeft men in moerassige landen een zeker *zuur* ontdekt, en dit met den naam van *humuszuur* bestempeld; welk zuur, volgens de scheikunde, de onvruchtbaarheid van die gronden veroorzaakt.

Tegelijk nu, heeft men een zeer eenvoudig en min kostbaar middel leeren kennen, om dit *humuszuur* aan het moerassig hooiland te ontnemen en het daardoor edeler grassoorten te doen voortbrengen.

Men bemest n. l., zoodanig land, met *koolstofzuren kalk*. Deze stof, zich met het *humuszuur* vereenigende, maakt hetzelve geheel en al onschadelijk.

Een ander middel nog is het bemesten met *hout-asch*, waardoor men niet alleen aan het *humuszuur* de schadelijke werking ontneemt, maar tevens de zoo nuttige en plantengroeibevorderende *potasch* den grond mededeelt.

Vele en groote verbeteringen voorwaar kunnen de landbouwers *en* gemakkelijk *en* zonder hooge kosten aan hunne moerassige hooilanden toebrengen, door het in praktijk brengen der door ons hier aan de hand gegeven middelen.

V . . . . D. *oeconoom.*

Keizer NICOLAAS en de Russen.

Een treffend blijk van de kinderlijke liefde der Russen jegens hunnen keizer is onder zoo vele anderen te vinden in eene gebeurtenis, die plaats vond bij den brand van het Winterpaleis in 1837.

Op het eerste berigt van den brand, uit het theater, alwaar hij zich toen met de keizerin bevond, naar het paleis gesneld, zorgde de keizer door zijne juiste beschikkingen de orde bij het ontruimen van het paleis te doen handhaven, en was zelf ijverig bezig zooveel mogelijk te redden, wat zich in de keizerlijke vertrekken bevond; aan het blusschen van den brand toch was reeds van den beginne af aan niet te denken. Op eens ontvangt hij berigt, dat de groote danszaal, boven het gardevertrek gelegen, alwaar de brand begonnen was, op het punt stond van in te storten, en dat desniettegenstaande eenige soldaten en boeren volhardden in dezelve een prachtigen spiegel, in 's keizers fabrijk te Petersburg vervaardigd, van den marmeren muur te willen losmaken; op al wat men hun had kunnen zeggen, dat zij nooit zouden slagen, dat de spiegel veel te vast zat, dat de vloer onder hen wegbrandde, dat zij elk oogenblik gevaar liepen in den vuurpoel te storten, konde men geen ander antwoord van hen verkrijgen, dan: *Nichavo* („het komt er niet op aan); wij weten wel hoe veel vader van dien spiegel houdt, en zonder denzelven komen wij de zaal niet uit." De keizer ijlt terstond naar de bewuste plaats, en roept het volk van af de deurdrempel, waar hij bleef staan, ten einde niet op den brandenden en krakenden vloer te loopen, dat zij aflaten en zoo schielijk mogelijk de zaal, alwaar elk oogenblik tevens hun de dood konde zijn, verlaten moesten; — maar noch bidden noch bevelen mogt hier baten; men kon maar geen ander antwoord uit hen krijgen. Ze wisten wel, zeiden zij, dat de keizer zich maar zoo boos maakte uit ongerustheid over hen, zij zouden zich daar maar niet aan storen; kwamen zij den zaal uit met den spiegel, dan zoude de keizer uit blijdschap hun deze hunne eerste ongehoorzaamheid wel vergeven, en vielen zij in het vuur, dan waren ze dood en konde de zweep hun geen leed meer doen. De keizer wist naauwelijks meer wat hij doen zoude, om de arme dweepers te redden, toen hij gelukkigerwijze zich herinnerde den toone lkijker, welken hij in het theater gebruikt had, nog bij zich te hebben. Dezen met zijnen krachtigen arm in het midden van den spiegel te slingeren, zoodat die in duizend gruizementen sprong, de goede dollemannen van hunne banken en stelladjes afgetakeld door de opene deur de zaal uitgedrongen en gered te zien, was het werk van een oogenblik; — eene minuut later en het was met hen gedaan geweest.

Dit feit, voorzeker eene onberedeneerde en kinderachtige roekeloosheid, bewijst niet te min hoe innig de Rus aan zijnen Czaar verkleefd is.

Van het grenzenlooze ontzag, dat het volk voor den persoon des keizers heeft, dus gaat de verhaler dezer karakteristieke bijzonderheid voort, kan het gebeurde tijdens de eerste cholera-epidemie ten bewijze verstrekken. Gelijk in vele plaatsen was ook in St. Petersburg het gerucht van vergiftiging onder het volk verspreid; daarbij hadden eenige kwaadwillige vreemdelingen, van den nijd der Russen tegen de Polen gebruik makende, het woedende en reeds dolzinnige volk op zekeren dag wijs gemaakt, dat de keizer met de Polen het eens was geworden, om de Russen alle van kant te helpen. Op niets verdacht, ontvangt de keizer plotseling de tijding, dat eene razende menigte, met alarmerende dreigingen op het Anitchkof-paleis, alwaar hij zich bevond, te ... was, en onder de vreesselijkste ... de geheele keizerlijke familie te zullen uitroeijen — dat zij zich echter waarschijnlijk op de hooimarkt zou ophouden om eene aldaar geplaatste hospitaal-schuur te vernielen. — Aan tijdige militaire hulp was niet te denken, daar de kazernen een half uur van het paleis verwijderd zijn. Dat het bloeddorstige volk zijne bedreiging zoude ten uitvoer brengen om den volgenden dag zich zelven en zijne schanddaad te verwenschen en te vervloeken, daaraan viel niet te twijfelen; ten einde derhalve ééne kans te hebben, zijne vrouw en kinderen, die allen met zijnen broeder alsmede bij hem op het paleis waren, te redden, en misschien ook nog eenige hoop voor zich zelven op zijn persoonlijken invloed bouwende, neemt hij een wanhopig besluit. Hij zendt eenen renbode naar de kazerne om troepen; benoemt zijnen broeder tot regent van het Rijk, en beveelt hem de verdediging van het paleis aan, dat zijne dierbaarste schatten bevatte. Hij zelf laat zijne slede voorkomen, stapt er in, en slechts van zijnen getrouwen koetsier vergezeld, rent hij naar de hooimarkt. Deze is reeds geheel overstroomd door de tierende menigte, die de ziekenloods in brand heeft gestoken en zich onderling op lansen en messen, de nog lillende ledematen van eenige verscheurde doctoren en ziekenoppassers toewerpt; niets weêrhoudt den Czaar; vóór men er op bedacht is, midden door den woesten hoop heengesneld, staat hij onder den portico en op de steenen trappen van de Nicolaas-kerk, van waar hij, bleek als een doode, doch met vlammende oogen, de moordenaars in het gelaat ziet; — duizend monden gillen het: „dood met den gevloekte!" duizend armen verheffen zich, maar niemand heeft den moed den geheiligden keizer, zijnen Heer, het gewijde hoofd zijner kerk, eenen enkelen stap te naderen. „Onbeschofte onverlaten! wie of wat zijt gij, die met gedekte hoofden het hart hebt in de tegenwoordigheid van uwen keizer, van uwen opperpriester te blijven staan!" waren de eerste donderende woorden van den Czaar; en als door eene enkele beweging zijn alle mutsen afgerukt, en vertoont zich eene onbegrijpelijke ruige oppervlakte van harige koppen in plaats der golvende zee van zoo even.

„Zoo is het goed, mijne broeders!" vervolgde hij toen, op eenen krachtigen, ernstigen toon; „maar wat beduidt het dat ik u hier zie? Gelooft gij, dat ik uw vader, u zoude willen benadeelen; u, aan wier geluk ik mijn geheele leven heb toegewijd? — Zou ik dan ook Konstantijn, die zelf aan de ziekte bezweek; — zou ik dan ook mijn eigenen broeder vermoord hebben? Neen mijne broeders! ik ben het niet, die u deze plaag berokkend heeft: het is van God, ons aller Vader, dat zij ons gezonden wordt. Ik zelf, zoowel als ieder uwer, sta elk oogenblik bloot door deze verschrikkelijke ramp getroffen te worden. Op de knieën dan, mijne broeders! en met mij onzen God gebeden, dat Hij onze schulden, onze zonden vergeve, en Zijne wraak en toorn van ons afwenden moge; — dat alleen kan ons redden." En de geheele menigte viel met het gezigt ter aarde.

Na een kort, maar vurig gebed sprak de keizer: „Nu bid ik God, dat Hij uwe rampzalige dwaling vergeve, zoo als ik ze u vergeef. Gaat nu allen naar uwe woningen, — vertrouwt op mij, dat met Gods hulp, zoolang ik u regeer, geen onheil u zal treffen."

En de straks nog zoo bloeddorstige menigte droop stilzwijgend af, zoodat in weinige minuten er geen enkele der opstandelingen meer op de markt te zien was. De keizer stapte in zijne slede, en weldra was hij weder te midden van zijn reeds bijna wanhopend gezin.

Een beer op een gemaskerd bal.

De prins C. is de rijkste Rus, die zich ooit te Parijs heeft gevestigd. Onder zijne rijke bezittingen bevindt zich eene beer, die het geleerdste van alle kinderen van 't Noorden is, die zich ooit te Parijs hebben opgehouden. De Prins en de Beer zijn onscheidbaar, even als Castor en Pollux.

De beer van den prins luistert naar den naam Selim. Hij heeft eene zwarte huid als ebbenhout.

Selim wordt in alles, even als zijn meester behandeld, wordt dikwijls aan diens tafel toegelaten, men dient hem de lekkerste wijnen voor, hij drinkt Xereswijn, maar inderdaad is het minder voor den smaak dan uit beleefdheid. Voor het overige heeft hij zijne bedienden, zijn koetsier, in een woord, een geheel huis. Intusschen gaat hij zelden alleen uit, want de groote Russische heer verzelt hem overal en presenteert hem in de meest schitterende gezelschappen, waar hij met alle denkbare beleefdheid wordt ontvangen.

Selim heeft een afkeer van de thee, maar eene oostersche liefde voor een middagslaapje.

Even als een pacha met drie staarten ziet men hem, zich onachtzaam op een divan neder vleijen en dan zwijgt alles om hem heen. Ontwaakt hij dan gaat hij op zijne achterpooten zitten, en overlaadt men hem met kussen en liefkozingen. Een gesnedene, die altijd aan zijne voeten is geplaatst, biedt hem geen pijpen aan, maar confituren, beschuitjes, bonbons, die Zijne Hoogheid zich verwaardigt met eene *fashionable* achteloosheid te verslinden. Selim eischt somtijds, dat men een ballet of vaudeville voor hem opvoere; hij kiest dan boven alles „De beer en de pacha."

De prins, een groot minnaar van vermommingen, dacht eens uit, om zijn zwarten beer in een witte te vermommen en hem met zich te nemen naar het gemaskerd bal, ter gelegenheid der half-vasten. Dit ontwerp was voor ieder een geheim, behalve voor den magazijnbewaarder van de opera, van wien men het schoonste kostuum van een witten beer leende om het Selim aan te doen.

Bij zijne intrede in de zaal wordt hij en de prins met een donderend handgeklap ontvangen, terwijl ieder uitriep: „O! welk een heerlijke beer, wat is hij beminnelijk! wat is hij lief!" Intusschen dringen de dames zich om hem heen, intrigueren hem, tarten hem uit en kittelen hem en als hij bromt, roept men uit, dat hij den beer volkomen nabootst en dat het de natuur zelve is.

„Mijnheer, de beer," zegt de eene, „van welk land zijt gij?"

En hij bromt.

„Mijnheer, de beer," herneemt een ander, „zoudt gij niet uit het vaderland der kozakken zijn?"

En hij bromt nog.

„Mijnheer de beer, kent gij den oppasser Martin uit den plantentuin."

En Selim gaat voort met brommen.

Gedurende dezen tijd danst men eene quadrille en de prins verwijdert zich, rondtoerend, met zijn getrouwen gezel, naar het einde der zaal. Selim, die op zijne vier pooten liep, is door eene menigte maskers omringd; de dames beklagen hem en zeggen onder elkander, dat die arme beer spoedig genoodzaakt zal zijn, zijne zoo vermoeijende rol op te geven. Maar Selim, tot wiens ooren die zoete woorden doordringen, verwaardigt zich zelfs niet er acht op te geven.

Middelerwijl verloopen eenige uren, en de nieuwsgierigheid van het publiek vermeerdert nog steeds. Wie kan die beer toch zijn? Dat is het onderwerp van alle gesprekken.

Eensklaps stopt eene jonge schoone dame, die op den arm van haar man leunde, een briefje in zijn klaauw, terwijl zij haar man toefluistert: „Gij zult thans zien, dat hij tot mij spreken of mij naar den foyer volgen. zal"

De dame had zich niet bedrogen, want Selim zet zich onmiddelijk met waardigheid op zijn achterdeel, en legt met de meeste bevalligheid, zijne klaauw op den albasten hals van de schoone mevrouw de B . . .

„Ach! dat gaat te ver," roept de man plotseling, en de vrouw, van hare zijde, doet ongeloofelijke pogingen, om zich los te rukken en zegt lagchende: „Uw beerenhuid is zoo zwaar als lood."

Een ieder begint te lagchen, de beer uitgenomen, die hardnekkig weigert zijn prooi los te laten.

„Mijnheer!" zegt eindelijk de heer B. geheel rood van toorn, „wij zijn het eens, dat gij uwe rol op bewonderenswaardige wijze vervult, maar veroorloof mij u te doen opmerken dat mevrouw mijne echtgenoote is, en dat op een gemaskerd bal, ook de grappen hunne grenzen moeten hebben."

Voor alle antwoord, begint de beer te brommen, opent zijne klaauwen, als wilde hij de jonge dame aan zijn hart drukken en schijnt te zeggen, dat hij zich niet op het punt van gekscheren verstaat.

„Hij is ondeugend" zegt mevrouw de B. tot haren man, maar gij vergeet, mijn vriend, dat het een beer is."

„Een beer zooveel gij wilt, maar ik verklaar, dat al die beerenaardigheden mij verschrikkelijk beginnen te vervelen. Hebt gij mij verstaan, mijnheer?

En de beer bromt weder.

„Zoo! gij volhardt in uwe grappen? Welnu! ik verklaar dat gij u als een lompert gedraagt. Morgen zullen wij elkander wederzien, uw adres, als het u belieft?"

En de beer bromt weder.

Al de omstanders lagchen als gekken.

Maar intusschen werpt de woedende man den beer op zijne vier pooten en roept als een bezetene: „werpt hem de deur uit! werpt hem de deur uit!"

De commissaris van policie komt eindelijk en de klager zegt hem, dat hij had gedacht dat die beerenhuid een fatsoenlijk en welopgevoed mensch verborg, maar dat het slechts een schurk was, die zijne vrouw beleedigd had en hem weigerde voldoening te geven. „Ik bid u," voegde hij er bij, „mijnheer de commissaris, hem onmiddellijk te arresteren."

Gedurende het doen van deze aanklagt, gaat de schuldige gerust bij zijnen geleider zitten, at eenige beschuitjes en verwaardigde zich zelfs niet het minste van gebaren te veranderen, toen de magistraat hem ernstig aansprak en hem aanmaande zijne grappen te staken, indien hij de deur niet uitgezet wilde worden. Bij voorbaat, voegde hij er fluisterend in het oor van den beer bij, „verklaar uwen naam, dat ik ten minste weet wie gij zijt!"

De beer spreekt niet, „mijnheer," antwoordde de geleider.

„In dat geval zal ik hem ontmaskeren."

„Maar het is een beer, mijnheer, ik verzeker het u."

„Hebt gij uwe kaart?"

„Ja, maar de beer heeft er geen."

„Geef ze mij."

„Daar is ze . . . de Prins C . . ."

„Hoe! mijnheer, zou het mogelijk zijn? Ik wist wel dat uwe Hoogheid een beer had, maar ik dacht dat die zwart was."

„Hij heeft zich ook vermomd, mijnheer, oordeel er zelf over" en de prins ligtte een hoek van de witte huid op, dien zijn beer bedekte. „Begeert gij andere overtuigingen?"

„Neen zeker niet, maar verwijder u niet mijnheer, ik bezweer het u om goede redenen!"

Daar deze woorden met eene groote omzigtigheid gewisseld werden, en de beer eensklaps verdween, leidde men er uit af, dat het een hooggeplaatst persoon was, en de jonge dame, nieuwsgierig om hem te kennen, vraagt op de meest dringende wijze zijn naam aan den commissaris.

„Gij wilt dien stellig weten, mevrouw?"

„O ja! mijnheer."

„Welnu! verneem dat het een beer is, de ware beer van den prins C."

„Een beer!" riep mevrouw de B. uit, en zij verschrikte.

Des anderendaags verliet de prins met Selim de stad Parijs, om te gehoorzamen aan het bevel van zijn doorluchtigen meester, keizer Nicolaas, waarbij alle zijne onderdanen naar Rusland werden teruggeroepen.

—

Voorbeelden van hoogen ouderdom van menschen.

Poncius Lepage, die in 1760 overleed, was in het hertogdom Luxemburg geboren en bereikte den ouderdom van 121 jaren; kort voor zijn dood bebouwde hij nog zijn land en legde te voet togten van zes of zeven uren af.

De Engelschman John Newell overleed ten jare 1761 in den ouderdom van 127 jaren, terwijl hij in het bezit was van al zijne geestvermogens.

Een ander Engelschman, John Bayles genaamd, koopman in schapen, overleed in 1706, den ouderdom van 120 jaren bereikt hebbende. Gedurende de laatste jaren van zijn leven voerde hij nog de kudden naar de omliggende markten.

De Engelsche vrouw Magareth Lawles overleed 1739 op 135 jarigen ouderdom. Weinige dagen voor haar einde legde zij te voet eenen weg van drie of vier mijlen af en keerde dienzelfden dag weder huiswaarts.

Joseph Barn, een neger, overleed in 1808 op Jamaika in 140 jarigen ouderdom; hij deed tot aan zijnen dood uitstapjes van vier mijlen.

Polotiman, een chirugijn in Lotharingen, overleed in 1825

in den ouderdom van 140 jaren. Daags voor zijn afsterven verrigtte hij nog eene operatie met veel bekwaamheid.

Thomas Larr overleed in 1635 te Londen in den ouderdom van 152 jaren. Tot zijn 130ste jaar konde hij zich met al de landbouw-werkzaamheden en zelfs met graan-dorschen bezig houden.

Eene boerin in Selezie, Obst genaamd, overleed in 1825 op 155 jarigen ouderdom; zij had tot daags voor haren dood in het veld gearbeid.

Joseph Sarrington, een Noorman, overleed in 1797 in den ouderdom van 106 jaren; hij had zijne zintuigen tot in de laatste oogenblikken behouden.

Jan Bowin, geboren in de banaat van Temeswar, overleed in 1740, den ouderdom van 172 jaren bereikt hebbende.

Pieter Zortan, een landgenoot van laatstgenoemden, overleed in 1724 in den ouderdom van 185 jaren.

Hannibal Camouse overleed op 121-jarigen ouderdom. Ook Eleonora Spicer bereikte denzelfden ouderdom. Een zekere Grandez bereikte 126 jaren. John Effingham 144 jaren. Denis Guignard 123 jaren. Drahtenberg 126 jaren. Jan Laffih 136 jaren. Jan Causeur 137 jaren. Jan Outrego 146 jaren. Men kan niet zeggen, dat deze personen iets bijzonders gedaan of nagelaten hebben, om zulke hooge jaren te bereiken.

—

Een portier, die zich houdt aan de letter van de wet.

De burgemeester van Kudeloord had in zijne hooge wijsheid besloten en eene ordonnantie uitgevaardigd — want in den tijd waarvan wij spreken, had elk burgemeester of schout, in zijn kerspel, even veel magt, als thans de Noordsche despoot van het barbaarsche Rusland en Napoleon III, Keizer der vrije Franschen. — waarbij den volke werd verkondigd, dat des avonds ten 9 ure de stadspoorten zouden gesloten zijn; en dat „geene menschelijke ziel, ja zelfs niemand" ('t zijn de woorden van den burgervader) na dien tijd zou worden binnen gelaten.

Nu gebeurde het echter op een lieven zomer-avond, dat de heer burgemeester, zoetelijk keuvelende met een schoolmeesters-weduwe uit den omtrek, die een aardig gezigtje en gansch niet verwerpelijk fortuintje bezat, de klokke negen uren zijner residentie vergat, en eerst des nachts ten elf uren voor den goed digt gesloten poort aankwam.

Hij klopte aan, zoo als dat alleen een burgemeester aan de stadspoort doen kan.

Hij klopte lang, en eindelijk riep de portier Snuita met vervaarlijke en tevens verontwaardigde stem: *Wie daar?"*

„*Ik*" riep de burgemeester. Geen woord meer, want wie kende in Kudeloord zijne stem niet, en wie weigerde daaraan ooit eerbied en gehoorzaamheid?

„*Ik*" antwoordde de portier, „dat kan iederen ezel wel zeggen, „en koppelde aan die uitspraak nog een half douzijn van de krachtigste vloeken, die hem uit zijn studrijders leven waren bijgebleven.

Een oogenblik later riep hij nog: „Weet gij dan niet dat nà negen uur de poort niet meer wordt geopend? Wie zijt gij toch, vreemdeling in Jeruzalem?"

„O Ezel! — riep hij in gloeijenden toorn — kent gij uwe wettige overheid, uwen burgemeester niet? „Doe open zeg ik u!"

„Lieve Hemel! zijt gij het, mijnheer de burgemeester? Maar hoe het zij — ik laat u niet in, want gij hebt zelven geboden: nà negen ure wordt de poort voor „geen menschelijke ziel, ja zelfs voor niemand" geopend. Maar ik weet er iets op! Wacht een oogenblik, ik zal de turfladder halen en dien over den muur werpen, dan zijt gij spoedig binnen."

Gezegd, gedaan. De burgemeester zette de ladder tegen den muur, klom naar boven, trok de reddende machine omhoog, liet haar langs de binnenzijde afzakken, en was gereed af te klimmen, toen hij eensklaps uitriep:

„o Sapperment, uilskuikenkind dat ik ben!"

„Zegt mijnheer iets, „vroeg de portier, die met de slaapmuts in de hand, zijns gebieders komst in de laagte verbeidde.

„Wel zeker, lummelachtige letterknecht! nu staat mijn engelsch hondje nog buiten te janken!"

„Kom maar af, burgervader! voor den hond maak ik de poort open. Dat strijdt tegen den geest, noch tegen de letter uwer ordonnantie."

—

Zaeilynzaed.

Het ministerie van binnenlandsche zaken heeft het verleden jaer aen landbouwers van Vlaenderen eene uitdeeling gedaen van zaeilynzaed uit Pernau en Windau, om er eene proefneming mede te doen. De *Moniteur* deelt een rapport van den heer Gouverneur van Westvlaenderen mede over den uitslag der proefneming. Dit rapport sluit als volgt:

„Uit alles wat voorgaet volgt, M. de minister, dat hezaeilynzaed van Pernau en Windau zoo niet van eene betere, ten minsten van even goede kwaliteit is, als het Riga-lynzaed. Inderdaed, van de vyf proefnemingen, die het voorwerp van dit rapport zijn, hebben drie bewezen dat het zaed van Pernau en Windau beter is dan dat van Riga; en volgens de twee andere zouden de dry varieteiten weinig verschil opleveren." (*Uit een Belgisch Blad.*)

—

Het zout als uitroeijingsmiddel der insekten.

Alle jaren worden onze hagen, onze fruitboomen meer of min beschadigd van de rupsen. Somwylen ook ziet men geheele koornbedden door de slekken opgeëten. Het zout, zelfs het grauw zout is een voortreffelijk uitroeijingsmiddel dezer insekten. Men weekt het zout in water, men besprenge er mede de boomen, de hagen, het koorn; de slekken, de rupsen moeten er door vergaen. Het zout gemengd in mest of andere vette, heeft dezelfde eigenschap: men heeft bemerkt dat de landen, aldus gemest, van alle insekten bevryd zyn, en dat de vruchten eenen kloekeren wasdom bekomen. Het is om deze reden, dat het gouvernement het zout van alle belasting ontheven heeft. *Id.*

—

Groene aardappelen.

Eenieder weet dat de aerdappelen, blootgesteld aen het licht en aen de lucht, een uitwendig groene kleur krygen, 't welk derzelver smaek zeer ontaerdt, tot zoo verre dat dezelve ongezond en oneetbaer worden. Een natuerkundige M. Gaudichaud, heeft byzondere studien op dit groene kleur gemackt; de uitslag zijner navorschingen verdient wel bekend gemackt te worden. — Vooreerst de groen geworden aerdappelen behoorden noch voor de beesten noch voor de menschen tot voedsel te dienen. Vervolgens, de wyziging door derzelver zelfstandigheid ondergaen by de aenraking van de lucht en het licht, vermeerdert derzelver levendigheid en voortteelende kracht; dezelve zyn dus niet alleen zoo goed, maer beter zelfs dan anderen om als plantgoed gebruikt te worden. — Dit is eene belangryke daedzaek, waervan de Akkerbouw rekening moet houden. Hetgeene ook niet te min dient geweten worden, is dat diezelfde aerdappelen, op eene geheel donkere plaets gelegd, gedurende eenen zekeren tyd hun natuerlyk kleur en al hunne voedende eigenschappen wederkrygen. *Id.*

ALLERLEI.

In een partikulier berigt uit Rome, aan een pruissisch dagblad gerigt, las men onlangs het volgende:

„Ook ten onzent ziet men dagelijks de nieuwsgierigen en ledigganger zich voor de vensters der prentewinkels verzamelen, ten einde aldaar de op de politieke gebeurtenissen toepasselijke afbeeldingen in oogenschouw te nemen. Onlangs vermaakte zich deze klasse van het publiek bovenmate met een gezigt op de stad en de vesting Sebastopol, op eene en dezelfde schilderij voorgesteld met een gezigt daar tegenover op Montefiascone. De Romeinen, uit hunnen aard met eene bijzondere zucht tot satire begiftigd, deden luide blijken, hoezeer zij in de spottende *rebus* vermaak schepten, terwijl daarentegen de fransche soldaten zich maar volstrekt geen denkbeeld konden vormen van de oorzaak dezer vrolijke stemming hunner gedwongen gastheeren. Ondertusschen kregen door vragen en wedervragen de nieuwsgierige vreemdelingen deze uitlegging: dat in het Italiaansch *fiasco*-maken onder anderen gezegd werd van hen, die zich zelven met te veel ophef aankondigden, dat het woord *fiascone* de superlatief is en beteekent het totaal mislukken van de stoutste daden, die men vooraf met veel vermetelheid had uitgebazuind, en het ten slotte er bijgevoegde woord *monte* of berg, de monsterachtige grootte van het *fiascone* te kennen geeft. De zinspeling op het achterblijven der bemagtiging van Sebastopol was zoo tastbaar, dat de bevelvoerende fransche generaal, ter naauwernood van het een en ander onderrigt, op staande voet de dubbele schilderij liet wegnemen, en met straf bedreigde elk en een iegelijk die, hetzij in herhaling van het feit verviel, of er eenige variatie op waagde te maken."

—

Een voetreiziger in Ierland ontmoette een man, en vroeg hem misnoegd waarom de mijlen toch zoo drommelsch lang waren. De Hiberniër antwoordde: „Ja, meneer, de wegen zijn niet al te goed en daarom geven we goede maat." (*Zou men in Drenthe niet hetzelfde kunnen zeggen?*)

—

Op vele plaatsen heeft men al eigenaardige spreekwoorden en uitdrukkingen. Zoo bezigt men in Westerwolde het woord *tikkel* in de plaats van een *klein beetje*. Dat Westerwoldsche *tikkel* echter kan somtijds eene uitgebreide beteekenis hebben, zoo als wij hieronder zullen aantoonen. Te N. B., werd voor eenige jaren het graven van een diep of kanaal uitbesteed en aangenomen door zekeren G. S. Toen het werk afgeloopen en het kanaal in orde was, werd de finale afrekening gehouden tusschen den heer B. en G. S. Alles werd conform bevonden, en ten slotte verzocht G. S. den heer B., om bovendien het *tikkel* jenever-geld, dat bij den kastelein O. aldaar aangeteekend stond, te betalen. De heer B. vroeg aan G. S., hoeveel dat dan was? waarop G. S. had gezegd, „O, dat wist hij zoo net niet, 't was altijd maar een *tikkel*"; en de heer B. nam de betaling aan van dat *tikkel*. Eenigen tijd later, toen de heer B. de rekening vroeg van dat *tikkel* jenevergeld, gaf de kastelein O. hem de rekening van 3500 maatjes jenever. De heer B. betaalde volgens belofte, dat *tikkel*, maar liet later altijd de menschen raden: Weet ge wel, hoeveel een Westerwoldsch *tikkel* is? en liet er dan opvolgen: „3500 maatjes jenever! *Veend. Ct.*

—

De hangende brug bij den waterval van de Niagara, deze reusachtige onderneming, waardoor de ijzeren spoorweg over de Niagara-golf, beneden dien verschrikkelijken waterval, zal loopen, zou den 1sten Januarij 1855 gereed zijn. De architect *J. A. Robbing* geeft de volgende opgave nopens deze brug: De lengte of afstand van het centrum der pilaren bedraagt 822 voet; hoogte der pilaren over de rotsen aan de New-Yorker zijde 89 voet; hoogte aan de Kanada-zijde 37 voet; hoogte van dien spoorweg boven het water 200 voet. Getal der kabels van metaaldraad 4; doorsnede der kabels 10 duim; getal der strengen van No. 9 draad in den kabel 3659; totaal sterkte der kabels 12,400 tonnen of 248,000 centenaren; gewigt van de brug en van den zwaarsten last, welke op dezelve kan gesteld worden, 1250 tonnen of 25,000 cent.; het grootste gewigt, hetwelk de kabels dragen kunnen, 7300 tonnen of 146 000 centenaren.

—

Van de beroemde zangeres Gabrieli verhaalt men de volgende anecdote: De onderkoning van Sicilië had deze kunstenares met den voornaamsten adel van Palermo ter maaltijd genoodigd. Toen zij op het bepaalde uur niet aanwezig was, zond hij een bediende, om haar te berigten, dat het gezelschap haar wachtte. Zij lag te bed te lezen, en zeide, dat zij de uitnoodiging glad vergeten had, doch dat men het haar maar niet kwalijk moest nemen. De onderkoning was wel gezind haar deze onbeleefdheid te vergeven, maar toen het gezelschap zich naar de opera begaf, speelde zij hare rol uiterst nonchalant en zong al hare aria's *sotto voce*. Hierover verstoord bedreigde de onderkoning haar te straffen. Maar nu werd zij nog halstarriger en verklaarde, dat men haar door dwang wel kon doen schreijen, maar geenszins zingen. De onderkoning zond haar in de gevangenis, waar zij 12 dagen bleef. Gedurende dien tijd gaf zij prachtige maaltijden, betaalde de schulden van alle arme gevangenen, en deelde onder de behoeftigen aanzienlijke sommen uit. Eindelijk was men dan ook genoodzaakt toe te geven, en haar onder het gejuich der armen weder in vrijheid te stellen. Zij kon niet besluiten naar Londen te gaan. „Op het Londensch Theater," zeide zij, „zou ik mijn eigen wil niet hebben; als het mij inviel niet te zingen, dan zou het volk mij beleedigen, en misschien mishandelen, ik wil liever hier in veiligheid slapen, al ware het ook in eene gevangenis." In 1765 riep Keizerin Katharina haar naar Petersburg en engageerde haar voor 2 maanden. Hiervoor vorderde zij 5000 dukaten. „Vijfduizend dukaten!" antwoordde de Keizerin, „zooveel krijgt geen mijner maarschalken." „Dan moet," antwoordde de zangeres, „Uwe Majesteit maar een harer maarschalken laten zingen." De Keizerin betaalde de verlangde som.

—

Te Antwerpen op het karneval heeft men eene nog al geestige woordspeling gezien, die wel verdient aangehaald te worden. Een Antwerpsch Russisch-gezinde heeft door de straten gewandeld, met een groot plakkaat op den rug, waarop men las:

OORLOG IN DE KRIM.

CAN.... ROBERT? NEEN, ROBERT.... CAN NIET.

Wij zullen welhaast zien, of de laatste omzetting waarheid heeft gesproken.

—

Een Napolitaansch herder biechtte op Paschen zijnen biechtvader met groote gewetensangst en veel berouw, dat hij de vasten geschonden had, ofschoon dan ook tegen zijnen wil, daar bij het kaaspersen een weinig melk uit het vat in zijnen mond was gesprongen en alzoo, eer hij er aan gedacht had, in de maag was geraakt. De priester stond verbaasd over de buitengewone naauwgezetheid van geweten des herders, en vroeg denzelven, of hij zich anders aan geen kwaad schuldig kende? „Neen," was het antwoord, „ik herinner mij niets, dat mij zou kunnen verontrusten." De geestelijke, niet onbekend met de zeden der bergbewoners daar te lande, vroeg den herder, of hij niet wel eens een reiziger beroofd en gedood had? „O ja, antwoordde hij, „*zeer dikwijls, maar dat doen wij dagelijks,*"

—

Keizer Nicolaas liet, voor eenige jaren, zijne troepen groote manoeuvres doen, die vele vreemde officieren uit Duitschland, Frankrijk en zelfs uit Engeland gelokt hadden. Een der spiegelgevechten moest eindigen met het terugtrekken van een armee-corps achter eene diepe rivier, door middel van eene schipbrug, die de pontonniers dadelijk na den overtogt van het laatste bataillon moesten afbreken. Dit plan werd uitgevoerd; het geslagene corps trok over de rivier en de brug werd weggenomen. — De Keizer, door de Grootvorsten omringd, stond met zijnen talrijken stoet aan den oever der rivier, toen de overwinnende brigade van den generaal Manderstjern naderde. — „Wel, zeide de Keizer, „wat doet gij nu?" — „De manoeuvre is geëindigd," antwoordde hij, „de vijand heeft de vlugt genomen." — „Maar een goed generaal zou zich niet met een half voordeel vergenoegen, hij zou den vijand vervolgen." — „Beveelt Uwe Majesteit de vervolging?" — „Gij moet weten wat gij te doen hebt." — „Kinderen," riep hij, „de Keizer beveelt ons den vijand te vervolgen; maakt het teeken van het kruis; volgt mij!" — en zijn paard de sporen gevende, springt hij in de snelvlietende rivier, waar paard en ruiter verdwijnen. Het eerste gelid volgt hem onder den kreet van hoerah! Onder den last van wapenen, ransels en kleeding, strijdt een groot getal tegen den dood: de generaal zelf is in gevaar. — „Soldaten," roept de Keizer, „redt uwen generaal!" Velen, zich van hunne ransels ontlastende, springen in de rivier; de generaal wordt er half dood uitgehaald, maar vele soldaten verdrinken. Des avonds beefde Manderstjern van de koorts in zijn bed. De deur gaat open en de Keizer treedt binnen. „Zijt gij dwaas, Mandertsjern," zeide hij vriendschappelijk; „hebt gij niet begrepen, dat ik schertste?" — „Ik was er niet zeker van," antwoordde de arme generaal, „mijn Keizer kon aan al de vreemdelingen hebben willen toonen, tot welk punt de Russen hunnen meester gehoorzamen."

—

Wat Christenen van Turken te wachten hebben.

Te Popow woonde een zestienjarig Christen-meisje van Katholieke ouders, maar die sinds kort gestorven waren. Hare schoonheid wekte de begeerte van een' Turkschen wellusteling op, en daar zij zijne onbeschaamde voorslagen met verachting afwees, ook zeer ingetogen leefde en door hare bloedverwanten, bij wie zij zich ophield, zorgvuldig bescherand werd, wendde hij de in Turkije bijna alle daagsche kunstgreep aan, van voor het geregt te verklaren, dat het meisje tot het Mahomedaansche geloof verlangde over te gaan, maar door hare bloedverwanten daarin verhinderd werd. Op deze nietswaardige leugen werden Turksche geregtsdienaars naar de bloedverwanten gezonden, en het meisje hun met geweld ontnomen; bovendien nog onder de grootste smaadredenen, dat zij het gewaagd hadden, de aanneming van de leer des profeets te zoeken te verhinderen. Dit geschiedde in de eerste dagen van Augustus 1853. De Katholieke geestelijke te Gradacz kreeg daarvan berigt en bemerkte juist waar het meisje was heengevoerd geworden; oogenblikkelijk bood hij alles tot hare bevrijding aan, en werkelijk gelukte het aan zijne ijverige pogingen, om haar te bevrijden, waarop hij ze naar Dubrovnik bij haren oom liet brengen. Naauwelijks was dit den handlangers van den Turk ter ooren gekomen, of zij ijlden, vergezeld van andere gewapende geloofsgenooten, naar Gradacz, bestormden het huis van den geestelijke, en het zou met hem gedaan geweest zijn, zoo zij hem persoonlijk in hunne magt gekregen hadden. Gelukkig ontdekten zij zijne schuilplaats niet, doch hij hield zich te Gradacz niet meer veilig, maar vlugtte zoo spoedig ze weder weg waren, naar Dubrovnik. De duivelsche aanslag op het meisje werd echter geenzins opgegeven, maar nu werd eene oude vrouw omgekocht en deze gelukte het door list de ongelukkige den Turken weder in handen te spelen. Met één woord: de Turken bereikten hun plan

CHARADES.

CXII. Mijn geheel is een gereedschap, mijn eerste lettergreep is iets van een visch, mijn eerste en tweede is een ligchaamsdeel en mijn derde of laatste is een hoofddeksel.

CXIII. Een woord van 10 letters en 3 lettergrepen en is een werktuig; — 1, 2, 6, 3, 8 is een rivier; — 10, 8, 4. 5. 3 een ligchaamsdeel; — 4. 2. 3, 9 is een plant; — 10, 2, 5, 6 is een kleedingstuk; — 9, 2 is een dier; — 6, 2, 3, 6 is een vrouwenaam; — 1, 2, 5, 6 heeft een wagen; — 10, 6, 8 4 is een hoofddeksel; — 7, 2. 5, 6 een ligchaamsdeel.

CXIV. Een woord van 10 letters, 3 lettergrepen en beteekent eene kostwinning; — 4, 6. 3, 7 is het einde van zeker spel; — 10, 2. 1, 5, 9. 7 zijn dieren; — 10, 6, 5 een ligchaamsdeel; — 1, 2, 10, 8, 3, 7 vindt men in de school; — 5. 10, 2, 9, 4 is een kleedingstuk; — 8, 6, 10, 4 is een jongensnaam; — 4. 6, 7 is een ligchaamsdeel; — 10. 2, 9, 8, 3 is een lengtemaat.

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.